

România
Județul Harghita
Municipiul Odorheiu Secuiesc
Consiliul Local al Municipiului Odorheiu Secuiesc

Hotărârea nr. 365/2024
privind aprobarea Studiului de delimitare a Zonelor de regenerare urbană
a Municipiului Odorheiu Secuiesc 2021-2027

Consiliul Local al Municipiului Secuiesc, întrunit în ședință ordinară,

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 31/1840/S/21.11.2024 al Primarului Municipiului Odorheiu Secuiesc, Raportul de specialitate nr. 31/1841/S/21.11.2024 al Serviciului proiecte și programe de dezvoltare, Direcția dezvoltare și investiții din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Odorheiu Secuiesc, Avizul nr. 31/2037/S/17.12.2024 al Comisiei de specialitate pentru activități economico-financiare, programe și proiecte ale Consiliului Local al Municipiului Odorheiu Secuiesc,

Având în vedere apelul de proiecte din cadrul Programului Regiunea Centru, Prioritatea 8 - O regiune atractivă, Acțiunea 8.1. - Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din municipiile Regiunii Centru,

Pe baza prevederilor art. 4 alin. (3) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 183 din 28 decembrie 2022 privind stabilirea unor măsuri pentru finanțarea unor proiecte de regenerare urbană, cu modificările și completările ulterioare,

Văzând procesul-verbal de predare-primire nr. 5459/16.10.2024, întocmit de S.C. FIP CONSULTING S.R.L., înregistrat la Registratura Primarului sub nr. 81685 în data de 17.10.2024,

În temeiul art. 129 alin. (2) lit. b), alin. (4) lit. e), art. 139 alin. (3) lit. e), art. 196 alin. (1), lit. a) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Hotărăște:

Art. 1. – Se aprobă Studiul de delimitare a Zonelor de regenerare urbană a Municipiului Odorheiu Secuiesc, conform anexei, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. – Cu aducere la îndeplinire a prevederilor prezentei hotărâri se însărcinează Primarul Municipiului Odorheiu Secuiesc.

Art. 3. – Prezenta hotărâre se aduce la cunoștință publică și se comunică Primarului Municipiului Odorheiu Secuiesc și Instituției Prefectului Harghita, în condițiile și termenele prevăzute de lege.

Această hotărâre a fost aprobată de Consiliul Local al Municipiului Odorheiu Secuiesc, cu respectarea prevederilor art. 129, art. 139 alin. (3) lit. e) art. 196 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, cu 18 voturi pentru, din cei 18 consilieri locali prezenți la ședință, din totalul de 19 consilieri locali în funcție.

Odorheiu Secuiesc, la 19 decembrie 2024.

Președintele de ședință
Consilier local,
DERZSI László

Contrasemnează
Secretarul general al Municipiului,
VENCZEL Attila

România
Județul Harghita
Municipiul Odorheiu Secuiesc
Consiliul Local al Municipiului Odorheiu Secuiesc

Anexă la Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Odorheiu Secuiesc nr. 365/2024 privind aprobarea Studiului de delimitare a Zonelor de regenerare urbană a Municipiului Odorheiu Secuiesc 2021-2027

ODORHEIU SECUIESC
MUNICIPIU

STUDIU DE DELIMITARE **A ZONELOR DE REGENERARE URBANĂ**

MUNICIPIUL ODORHEIUL SECUIESC

FIP CONSULTING

LINKING OPPORTUNITIES

Beneficiar:

Municipiul ODORHEIU SECUIESC

Consultant:

FIP Consulting S.R.L.

Proiect nr.: 125/2024

Livrabil: Studiu de delimitare a
zonelor de regenerare urbană

Acest document a fost elaborat de FIP CONSULTING SRL pentru a fi utilizat de către Client, conform principiilor de consultanță general acceptate, a bugetului și a termenilor contractului încheiat între FIP CONSULTING și Client. Nicio terță parte nu poate utiliza în scop comercial informații, date și analize din acest document fără un acord scris expres acordat anterior de către Client și de către FIP CONSULTING SRL. Acordul FIP Consulting este obligatoriu pentru informațiile și datele cu caracter conceptual, strategic, design, modul de structurare și prezentare, precum și conceptele de inovare în mobilitate urbană. Preluarea acestora de către terțe parti poate constitui concurență neloială, astfel cum a fost prevăzută de Art. 2 din Legea 11/1991, în sensul că poate produce pagube constând în restrângerea elementelor de unicitate și avantaj competitiv. Copierea sau folosirea informațiilor incluse în acest raport în oricare alte scopuri decât cele prevăzute în Contract se pedepsește conform legilor internaționale în vigoare.

Sursa analizelor (figuri, planșe, tabele, diagrame etc.) este reprezentată de analiza Consultantului, dacă nu se specifică altceva.

2024

COLECTIV
DE
ELABORARE

Lucia Elena COZMA - Master Urbanist

Cristian-Andrei CIOCAN - Urbanist

Nicoleta Oana DOBRE - Urbanist Peisagist

Mihnea GRĂDINARU - Master urbanist

Cuprins

1. Date generale	6
1.1 Date de recunoaștere a documentației	6
1.2 Surse de documentare	6
2. Contextul general	7
2.1 Rolul proiectelor de regenerare urbană	7
2.1.1 Context programatic, strategic și teritorial	7
2.1.2 Cadrul local pentru regenerare urbană (SIDU, PMUD, PUG)	9
2.1.3 Context național și local	11
2.2 Scopul documentației	13
3. Analiza situației existente	15
3.1 Localizare și conectivitate	15
3.2 Scurt istoric	16
3.3 Relieful, clima și fenomene naturale specifice	18
3.4 Context socio-economic	19
4. Identificarea proiectelor de regenerare și revitalizare urbană în cadrul Municipiului Odorheiu Secuiesc	23
4.1 : Amenajarea malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alee pietonală	23
4.1.1 Date generale despre zona studiată și apartenența cadrului natural	23
4.1.2 Scurt istoric	25
4.1.3 Încadrarea în raport cu spațiile publice și verzi ale municipiului	25
4.1.4 Facilitățile și serviciile existente în zonă și în vecinătăți	29
4.2 Regenerarea / revitalizarea Zonei "Kisköved Zöld Tere"	32
4.2.1 Date generale despre zonă și apartenența cadrului construit	32
4.2.2 Scurt istoric	32
4.2.3 Încadrarea în raport cu spațiile publice și verzi ale municipiului	32
4.2.4 Facilitățile și serviciile existente în zonă și în vecinătăți	35
5. Necesitatea și oportunitatea investiției	38
5.1 Amenajarea malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alee pietonală	38
5.2 Regenerarea / revitalizarea Zonei "Kisköved Zöld Tere"	41
5.3 Implicarea comunității locale în procesul de regenerare urbană	43

5.4	Concluzii.....	45
6.	Principalele activități și soluții privind regenerarea zonelor.....	46
7.	Conceptul de regenerare și revitalizare urbană – principii și activități.....	52
8.	Delimitarea zonelor de regenerare urbană.....	56
9.	Concluzii.....	57
10.	Analiza privind respectarea valorilor și principiilor fundamentale Noului Bauhaus European	59

Figuri

Figura 1 - Încadrare în regiune, județ și teritoriu.....	15
Figura 2 – Parcul Central modernizat, Municipiul Odorheiu Secuiesc.....	17
Figura 3 – Parcul Dávid Ferenc , Municipiul Odorheiu Secuiesc, Google 2020	17
Figura 4 – Evoluția populației în perioada 2013-2023, sursă date INS	19
Figura 5 – Piramida vârstelor în anul 2023 – Municipiul Odorheiu Secuiesc.....	19
Figura 6 - Populația pe grupe majore pe vârstă.....	20
Figura 7 - Straturile sistemului urban.....	22
Figura 8 – Punctele de atractivitate din proximitatea zonei de intervenție	23
Figura 9 – Analiza morfologică a fondului construit/neconstruit	24
Figura 10 - Sistemul de spații verzi de la nivel municipal.....	26
Figura 11 - Arealul funcțional deservit.....	29
Figura 12 – Încadrarea amplasamentului în planșa Reglementări urbanistice, zonificare	30
Figură 13 – Localizare spațiu public "Kisköved Zöld Tere".....	32
Figura 14 – Prezența parcărilor ilegale pe suprafața carosabilă și pe cea pietonală (stânga) și în stația de autobuz (dreapta)	34
Figura 15 – Analiza morfologică a fondului construit/neconstruit.....	34
Figura 16 – - Încadrarea amplasamentului Zonei "Kisköved Zöld Tere" în planșa Reglementări urbanistice, zonificare - sursă PUG Odorheiu Secuiesc	36
Figura 17 – Malurile râului Târnava Mare- Imagini reprezentative cu vegetația.....	38
Figura 18 – Malurile râului Târnava Mare și zona din proximitate – Ambient și starea infrastructurii de siguranță.....	38
Figura 19 – Peisajul urban degradat zona "Kisköved Zöld Tere"-sursă Google Earth	41
Figura 20 – Cadrul urban din zona de studiu din proximitatea zonei "Kisköved Zöld Tere" Sursă Google Earth.....	41

1. Date generale

1.1 Date de recunoaștere a documentației

Beneficiarul documentului:

MUNICIPIUL ODORHEIU SECUIESC

Piața Városháza, nr 5, cod poștal 535600, Odorheiu Secuiesc

Telefon: 0266 218 145

Elaborator document:

FIP CONSULTING S.R.L.

strada Cluceru Udricani | nr. 20 | etaj 3 | sector 3 | București

0746 055 334

www.fipconsulting.ro | proiecte@fipconsulting.ro

Lucia Elena COZMA – Specialist atestat în domeniul urbanismului

Aria de studiu:

Prin documentul de față se urmărește delimitarea zonelor de intervenție aferente proiectelor de regenerare și revitalizare urbană: Amenajarea malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alee pietonală și Regenerarea / revitalizarea Zonei "Kisköved Zöld Tere".

Prezentul studiu este realizat pentru a răspunde cerințelor ORDONANȚEI DE URGENȚĂ nr. 183 din 28 decembrie 2022 privind stabilirea unor măsuri pentru finanțarea unor proiecte de regenerare urbană, care, în art. 4 alin. (3) stipulează următoarele: în situația în care prin planul urbanistic general nu au fost stabilite inițial zone pentru operațiuni de regenerare urbană (cum este și cazul Municipiului Odorheiu Secuiesc) delimitarea acestor zone se realizează în baza unui studiu elaborat de specialiști atestați în domeniul urbanismului.

1.2 Surse de documentare

- Strategia integrată de dezvoltare urbană a Municipiului Odorheiu Secuiesc;
- Plan de mobilitate urbană durabilă a Municipiului Odorheiu Secuiesc;
- Planul Urbanistic General al Municipiului Odorheiu Secuiesc;
- Studii de fezabilitate aferente proiectelor analizate.

2. Contextul general

2.1 Rolul proiectelor de regenerare urbană

Problematica regenerării urbane este de actualitate la nivel european, fiind subiect al reuniunilor și declarațiilor comune la nivelul U.E. (Declarația de la Toledo, 2010) și a Consiliului Europei (Conferința Europeană a Miniștrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului – CEMAT, 2007), fiind subiect principal al finanțărilor europene și al reglementărilor specifice la nivelul statelor membre Uniunii Europene.

2.1.1 Context programatic, strategic și teritorial

Politica de coeziune reprezintă una dintre cele mai importante și complexe politici ale Uniunii Europene, având ca principal obiectiv reducerea decalajelor economice, sociale și teritoriale între diversele regiuni și statele membre. Pentru atingerea obiectivelor specifice privind creșterea economică și ocuparea forței de muncă, au fost alocate bugete multianuale de finanțare a proiectelor.

În cadrul proiectelor de regenerare urbană, bugetul estimat pentru perioada 2021-2027 este de 129,3 milioane euro. Proiectele de regenerare urbană integrată acoperă un spectru larg de intervenții și de situații care sunt complementare și sunt corelate cu programele de dezvoltare economico-socială și de mediu a localităților, precum și cu viziunea de amenajare a teritoriului și urbanism.

Conform Legii 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare și a normelor metodologice de aplicare, delimitarea zonelor în care se preconizează operațiuni de regenerare urbană, este cuprinsă în Planul urbanistic general. În situația în care prin planul urbanistic general nu au fost stabilite inițial zone pentru operațiuni de regenerare urbană potrivit alin. (1) sau în cazul în care au fost identificate alte zone care pot face obiectul regenerării urbane, inclusiv zone urbane marginalizate cuprinse în strategiile de dezvoltare locală, delimitarea acestor zone se realizează în baza unui studiu elaborat de specialiști atestați în domeniul urbanismului. Delimitarea se va face pe limite cadastrale și vor cuprinde zone omogene din punct de vedere funcțional, ce necesită implementarea unor operațiuni integrate, caracterizate de una sau mai multe dintre următoarele situații:

- a) zone centrale;
- b) zone istorice;
- c) zone construite protejate;
- d) zone din mari ansambluri de locuit;
- e) zone locuite de comunități defavorizate, inclusiv așezări informale;
- f) zone de reconversie funcțională: situri industriale dezafectate, situri militare dezafectate, situri cu infrastructuri majore dezafectate.
- g) zone locuințe de comunități defavorizate, inclusiv așezări informale;

h) zone de reconversie funcțională: siturile industriale dezafectate, situri cu infrastructuri majore dezafectate, situri militare dezafectate, haldele de steril/zgură închise și depozitele de deșeuri închise;

i) zone destructurate cuprinzând parcele construite izolat, realizate în mod necoordonat și fragmentat, respectiv foste terenuri agricole afectate de expansiune urbană necontrolată ce necesită reconfigurări în vederea dezvoltării urbanistice durabile;

j) zone de agrement și turism;

k) zona piețelor destinate comerțului cu produse și servicii.

Identificarea și delimitarea unui areal ca zonă de regenerare urbană se face pentru a orienta, prioritar pentru zona respectivă, finanțări și instrumente de intervenție dedicate.

În conformitate cu Declarația de la Toledo (2010) la care au participat statele membre la nivelul Uniunii Europene, regenerarea urbană integrată „își propune să optimizeze, să conserve și să revalorifice întreg capitalul urban existent (social, mediu construit, patrimoniu, etc.) față de alte forme de intervenție în care, în tot acest capital urban, doar valoarea terenului este prioritizată și conservată prin demolarea traumatizantă și prin înlocuirea restului întregului capital urban și – cel mai lamentabil –social”.

Astfel, procesul de regenerare urbană trebuie să țină cont de identitatea și cultura urbană alături de elemente de bază ale regenerării, cum ar fi mobilitatea, protecția mediului și accesul la servicii și dotări.

Problematica regenerării urbane este menționată în mai multe documente de la nivel european, și anume:

- Declarația finală a Conferinței Europene a Miniștrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului – CEMAT (2007) la nivelul statelor membre, definește regenerarea urbană ca un ”set de operațiuni destinate transformării bazei socio-economice a unor anumite zone urbane vechi în forme funcționale și spațiale durabile prin atragerea de noi activități, noi firme, îmbunătățind mediul urban și diversificând structura socială.”
- Noua Agendă Urbană (2017) promovează, în contextul planificării și gestionării dezvoltării spațiale urbane, planificarea expansiunilor urbane, prioritizând reînnoirea, regenerarea și modernizarea zonelor urbane.
- Noua Cartă de la Leipzig (2020) prevede reducerea expansiunii urbane, prioritizarea neînnoirii și regenerarea complexă a zonelor urbane, inclusiv redezvoltarea siturilor industriale abandonate sau în ruină (tip „brownfield”) pentru limitarea impermeabilizării solului.
- Pactul de la Amsterdam (2016) susține regenerarea urbană a cartierelor defavorizate ca soluție localizată pentru reducerea sărăciei urbane.
- În Declarația de la București (2019) asumată de miniștrii responsabili cu dezvoltarea urbană din cadrul statelor membre UE este recunoscută importanța zonelor urbane de toate dimensiunile ca element cheie al coeziunii teritoriale, fiind palierul administrativ cel mai apropiat de cetățeni.

- Noul Bauhaus European (2021-2027) exprimă ambiția UE de a crea respective recondiționale, produse și moduri de trai estetice durabile și inclusive.
- Declarația de la Toledo (2010) conform căreia regenerarea urbană integrată trebuie să depășească limitele și metodele utilizate anterior, abordând orașul ca un întreg funcțional și părțile sale componente ca pe un organism urban unitar, având ca scop dezvoltarea și echilibrarea completă a complexității și diversității structurilor sociale, economice și urbane, stimulând în același timp o ecoeficiență crescută a mediului înconjurător.

La nivelul Uniunii Europene a fost subliniată nevoia unei dezvoltări urbane durabile și incluzive din punct de vedere social, care trebuie realizată într-o manieră integrată asupra problemelor orașului, în vederea reducerii disparităților și creșterii coeziunii socio-economice.

Prin **Acordul de parteneriat 2021-2027 dintre Comisia Europeană și România**, definit în raport cu obiectivele trasate de către Comisia Europeană, se urmărește:

OP 2 - O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și justă, investiții verzi și albastre, economiei circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea și gestionarea riscurilor - creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare și adecvare a sistemului energetic, prevenirea și gestionarea riscurilor, infrastructura de apă și apă uzată, economia circulară, conservarea biodiversității, calitatea aerului, decontaminarea surselor poluate, regenerare urbană, mobilitate urbană, termoficare, pescuit și acvacultură;

OP 5 – O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale - abordarea integrată a problemelor teritoriale și locale, prin implicarea autorităților locale și parteneriatelor, în scopul asigurării coeziunii economice și sociale, redresării tendinței de adâncire a decalajelor între regiunile și zonele mai dezvoltate și cele mai puțin dezvoltate, dar și pentru reducerea decalajelor față de alte țări din UE.

Unul din cele șase obiective ale viziunii de dezvoltare vizează orientarea și prioritizarea intervențiilor în funcție de impactul asupra îmbunătățirii calității vieții cetățenilor și promovarea identității culturale.

2.1.2 Cadrul local pentru regenerare urbană (SIDU, PMUD, PUG)

Strategia integrată de dezvoltare urbană (SIDU) Odorheiu Secuiesc. În cadrul obiectivelor specifice ale strategiei se prevăd viziuni și idei precum: Oraș provincial locuibil, agreabil și sănătos traiului, dezvoltării culturii și divertismentului în Odorheiu Secuiesc, să fie mai atractivă ideea mutării în oraș și oraș integrat în mediul înconjurător în scopul educării cetățenilor și creșterii importanței în vedea protejării cadrului natural urban. În cadrul obiectivului destinat de infrastructurii, Municipiul Odorheiu Secuiesc își propune configurarea unui Spațiu Vital confortabil și atractiv prin asigurarea protecției mediului urban, minimalizarea poluării apelor, solului și a aerului.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă a Municipiului Odorheiu Secuiesc (PMUD) reprezintă un demers strategic, funcțional și operațional al comunității din Mun. Odorheiu Secuiesc, al tuturor factorilor de interes implicați (stakeholderii) și al autorităților publice locale. La nivel strategic, Planul

de Mobilitate Urbană Durabilă constituie un instrument pentru dezvoltarea unor politici specifice, care are la bază un model de transport dezvoltat în jurul unui software de modelare a traficului, având ca scop rezolvarea nevoilor de mobilitate ale persoanelor și întreprinderilor din oraș și din zonele învecinate, contribuind în același timp la atingerea obiectivelor europene în termeni de eficiență energetică și protecție a mediului înconjurător. Din punct de vedere al proiectelor de regenerare urbană integrată, în special în cadrul zonelor cu locuințe colective și a spațiilor verzi, în cadrul PMUD Municipiul Odorheiu Secuiesc sunt incluse componente și funcțiuni de tip smart-city precum :

- Aliniamentele de spațiu verde necesită sisteme de irigare și aspersie automatizate, cu rolul economisirii resurselor de apă potabile, dar în același timp pentru asigurarea exactă a volumului necesar de apă pentru fiecare specie de plante și gazon;
- Spațiile verzi reabilitate pot integra sisteme pentru valorificarea apelor pluviale și a utilizării acestora ulterior pentru irigarea spațiilor verzi; una dintre problemele majore cu care mediul urban se va confrunta în viitor va fi asigurarea continuă a apei potabile, dar în același timp va fi necesară și reducerea costurilor cu epurarea apelor; în acest context, apele pluviale pot deveni o resursă valoroasă, utilizabilă pentru irigarea spațiilor verzi, asigurând circuitul apelor în natura, dar fără a afecta rezerva de ape potabile a municipiului;

Domeniu de intervenție	Cod	Tip	Proiect	Beneficiar	Sursă de finanțare	Valoare Mil. euro
Regenerare	D02	Investițional	Regenerare urbană a zonei de locuințe colective delimitată de Strada Tamási Áron – Strada Tomcsa Sándor– Strada Tompa László– Râul Târnava Mare	Odorheiu Secuiesc	POR 2021-2027 Nord-Vest, Buget local, alte surse	2,90
Regenerare	D17	Investițional	Regenerare urbană a zonei de locuințe colective delimitată de Strada Morii - Strada Teilor - Strada Tamási Áron - Râul Târnava Mare	Odorheiu Secuiesc		3,80

Tabel 1 - Proiecte propuse prin PMUD

Activitățile incluse în cadrul proiectelor identificate anterior, care vin în completarea proiectelor vizate de documentația de față, sunt:

- Extinderea/crearea și modernizarea aleilor pietonale și crearea de piste de biciclete între blocuri, care să realizeze astfel o rețea de importanță locală ce va deservi zonele de locuire colectivă și va dirija traficul velo în afara străzilor principale, către punctele de interes și către rețeaua velo magistrală;
- Realizarea canalizațiilor pentru rețele de iluminat și comunicații fibră optică și îngroparea cablurilor în subteran, conform obligațiilor legale;
- Modernizarea iluminatului public;
- Extinderea sistemului de supraveghere video;
- Implementarea unui sistem inteligent, automat, de irigare a spațiilor verzi;
- Amenajarea peisagistică a întregului spațiu public modernizat prin proiect;

- Plantarea de arbori și arbuști, cu grad ridicat de retenție CO₂, precum și pentru umbrirea spațiului pietonal și creșterea confortului termic;
- Dotarea spațiului public cu mobilier urban specific, inclusiv mobilier cu funcțiuni de tip smart-city, platforme subterane smart pentru colectarea deșeurilor, iluminat public, spoturi wifi;

Planul Urbanistic General (PUG) al Municipiului Odorheiu Secuiesc a fost aprobat prin HCL nr 287 din 2017 și nu prevede o delimitare a zonelor de regenerare urbană.

2.1.3 Context național și local

În cadrul localităților urbane din România sunt necesare intervenții de regenerare urbană a zonelor cu potențial și impact major asupra calității vieții și dezvoltării durabile, orașele confruntându-se cu disfuncții rezultate în urma dezvoltării socio-economice din ultimele decenii. Aceste zone ar trebui să susțină o dezvoltare policentrică a orașelor prin revitalizarea și amenajarea unor zone strategice din țesut.

Dezvoltarea României se află în strânsă legătură cu dezvoltarea orașelor, o dezvoltare policentrică pentru susținerea întregului teritoriu național. Dezvoltarea orașelor poate fi încadrată în două perioade, în funcție de morfologia țesutului construit, în perioada socialistă (înainte de 1989) și după această perioadă (între 1990 și prezent). Țesutul construit în prima perioadă este caracterizat de blocuri de locuit, în cadrul cărora, cea mai mare parte a spațiului public mineral este utilizată în scopul parcării automobilelor, spațiile de relaxare, socializare sau petrecerea timpului liber pentru diferitele categorii de persoane fiind subjugate acesteia. Aceste zone sunt în prezent sufocate de suprafețele betonate, ocupate de parcuri, garaje, chioșcuri, având efecte negative asupra sănătății, incluziunii și bunăstării populației rezidente. În cadrul dezvoltărilor realizate după anul 1990, acestea sunt localizate de multe ori la periferia orașelor, aici apărând fenomenul de expansiune urbană. În lipsa unor reglementări stricte, aceste areale pot genera dezvoltări haotice, nesistematizate, cu acces îngreunat la infrastructura tehnico-edilărită sau de circulații. Din cauza dimensiunii, extinderea infrastructurilor în aceste areale generează costuri greu de suportat pentru autoritățile publice locale, acestea fiind de multe ori ineficiente.

Totodată, sănătatea și bunăstarea locuitorilor este influențată de cantitatea și calitatea spațiilor verzi din cadrul orașelor. La nivelul orașelor din România, suprafața medie de spațiu verde este de 18m²/locuitor, valoare inferioară mediei europene și normei naționale reglementate prin OUG 114/2007, aceasta fiind de 26m²/locuitor. Conform Registrului de Spații verzi al Municipiului Odorheiu Secuiesc aprobat cu HCL 287 din 2017, localitatea cuprinde suprafețe verzi însumând 56,23 ha. Raportând suprafața verde la numărul populației după domiciliu de 36.639 locuitori, conform datelor INSSE 2023, rezultă o suprafață de 15,34m²/locuitor, valoare mai scăzută decât media regională, națională sau cea reglementată. Mai mult decât atât, suprafețele verzi existente necesită măsuri de regenerare și revitalizare, în unele cazuri și decontaminare, în vederea creșterii atractivității respectiv refuncționalizarea suprafețelor verzi.

Dezvoltarea orașelor este dependentă de evoluția demografică care la rândul ei este influențată de calitatea vieții dintr-un oraș. Oamenii preferă să locuiască în orașe civilizate, care oferă condiții bune de trai, acces la servicii și dotări necesare, cu un mediu urban sănătos și curat. Totodată, calitatea punctelor de interes ale orașelor precum zonele centrale, istorice, parcuri, piețe,

gări și autogări, etc., influențează major calitatea vieții locuitorilor săi și a atractivității localității. În multe dintre cazuri, autoritățile publice locale nu reușesc să își protejeze și valorifice patrimoniul natural și construit, având bugete limitate.

Astfel, regenerarea urbană cuprinde intervenții asupra condițiilor de viață, asigurând coeziunea și reducerea disparităților socio-economice a zonelor, având ca rezultat creșterea atractivității zonei pentru locuitori, investitori și crearea de locuri de muncă.

Ținând cont că zonele urbane sunt considerate principalele motoare ale creșterii economice și ale unei dezvoltări policentrice, procesul de regenerare urbană este unul imperios și complex, din punct de vedere al susținerii dezvoltării socio-economice a localităților. Astfel, regenerarea urbană este importantă din punct de vedere public și strategic, având rezultate pe termen scurt, mediu și lung.

Regenerarea și revitalizarea zonelor cu potențial trebuie să urmărească satisfacerea nevoilor sociale în termeni de bunăstare pe termen scurt, mediu și lung, pentru satisfacerea nevoilor prezente fără a le pune în pericol pe cele ale generațiilor viitoare. Totodată, regenerarea urbană trebuie realizată luând în calcul echitatea și interesele tuturor categoriilor sociale, în vederea evitării gentrificării.

La nivel național, a fost stabilit modul în care proiectele de regenerare urbană pot fi finanțate din fonduri nerambursabile și rolul autorităților publice locale în vederea elaborării și pregătirii proiectelor de regenerare urbană pe baza unor reglementări comune, care să asigure eligibilitatea acestora.

Prin urmare, conform prevederilor OUG nr. 183/2022, prin Planuri Urbanistice Generale sunt delimitate zonele în care se preconizează operațiuni urbanistice de regenerare urbană. Din păcate, multe dintre Planurile Urbanistice Generale ale localităților din România nu cuprind ultimele dezvoltări și tendințele de dezvoltare generate de factori economici, sociali și politici, perioada de valabilitate a documentațiilor fiind de cele mai multe ori prelungită, iar procedura de avizare și aprobare a documentațiilor noi fiind de durată.

Fără o reglementare care să acopere situațiile în care regenerarea urbană poate soluționa disfuncțiile existente, a cadrului necesar pentru elaborarea documentațiilor aferente proiectelor de regenerare urbană finanțabile prin fonduri nerambursabile, administrațiile publice locale nu pot pregăti proiecte care să răspundă cerințelor impuse.

Astfel, prin adoptarea Ordonanței de Urgență nr. 183 din 28 decembrie 2022 a fost stabilit cadrul general de finanțare din fonduri externe nerambursabile și modul în care domeniul de regenerare urbană urmează a fi finanțat din fonduri europene alocate în cadrul Programelor Operaționale Regionale (POR) și stabilește etapele premergătoare depunerii de proiecte mature prin integrarea zonelor de regenerare urbană în planurile urbanistice și de amenajare, precum și prin elaborarea documentațiilor necesare.

Activitățile care privesc regenerarea urbană sunt finanțabile din fonduri nerambursabile în cadrul politicii de coeziune din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) fiind considerate investiții în tranziția verde deoarece vizează îmbunătățirea durabilității și a eficienței energetice, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și promovarea unei dezvoltări mai durabile și

prietenos cu mediul. Totodată, aceste proiecte includ măsuri complementare de mediu, guvernanta locală, expropriere pentru cauză de utilitate publică, operațiuni funciare, economice, sociale, culturale, educaționale finanțate de la bugetul de stat sau local sau prin alte programe europene, cu menționarea surselor de finanțare, precum și prezentarea caracterului integrat, a succesiunii și coerenței implementării acestora. Aceste măsuri au ca scop eliminarea decalajelor economice, sociale și creșterea atractivității și vor urmări implicarea populației și a stakeholderilor, ca măsură proactivă de susținere a parteneriatelor între administrația publică și mediul privat, și implementarea proiectelor sociale.

Conform OUG 183/2022 în cazul în care prin Planul Urbanistic General nu au fost stabilite inițial zone pentru operațiuni de regenerare urbană, sau în cazul în care au fost identificate alte zone care pot face obiectul regenerării urbane, inclusiv zone urbane marginalizate cuprinse în strategiile de dezvoltare locală, delimitarea acestor zone se realizează în baza unui studiu elaborat de specialiști atestați în domeniul urbanismului. Delimitarea acestor zone de regenerare urbană se realizează pe limite cadastrale și include, după caz, zonele învecinate cu care există legături ecologice, peisagistice, funcționale sau de circulație, pentru a crea conexiunile către acestea.

2.2 Scopul documentației

Studiul de față are ca scop delimitarea zonelor care necesită măsuri de revitalizare și regenerare urbană în vederea sporirii atractivității și susținerii unui mediu social sănătos, prin asigurarea unor locuri de petrecerea timpului liber. Identificarea spațiilor cu potențial de revitalizare și regenerare are ca efecte scontate crearea de locuri urbane vibrante, în care cetățenii să interacționeze și să se integreze în societate, eliminând astfel excluziunea socială și discriminarea.

Regenerarea urbană nu se limitează la intervenții fizice. Se recurge la această orientare când sunt necesare, în primul rând măsuri de restabilire a conexiunilor în mediul social, cultural, economic, de mediu sau logistic, care au fost profund afectate și au condus la rupturi sau disfuncții în organismul urban. Acțiunile de regenerare urbană sunt în asertivitate cu strategiile de dezvoltare durabilă ale orașelor și includ eforturi și beneficii comune ale administrației și comunităților locale. Implicarea comunităților locale și a actorilor locali este imperioasă în cadrul proceselor de regenerare.

Regenerarea urbană urmărește reconstruirea și restabilirea conexiunilor într-un teritoriu definit, bazându-se pe abordarea holistică „place-based approach” reprezentând o abordare bazată pe caracteristicile locului, pentru dezvoltarea sa. Această abordare se bazează pe înțelegerea problemelor, interconexiunile și relațiile dintr-un anumit loc și coordonarea acțiunilor și investițiilor pentru a îmbunătăți calitatea vieții comunității. Astfel, se oferă membrilor comunității și stakeholderilor un cadru pentru identificare și răspuns la nevoile locale și îmbunătățirea bunăstării sociale, economice și fizice din teritoriu.

Identificarea și delimitarea unui perimetru ca zonă de regenerare urbană se face pentru a orienta, prioritar pentru zona respectivă, finanțări și instrumente de intervenție dedicate. Din punct de vedere urbanistic, „zona de regenerare urbană” definește un perimetru care generează avantaje de ordin operațional și de finanțare. Prin regenerarea urbană se înțelege acțiunea care conduce la

soluționarea problemelor urbane, pe baza unor principii general acceptate, în concordanță cu obiectivele dezvoltării durabile.

Astfel, prin studiu sunt identificate zone care necesită implementarea unor operațiuni integrate de regenerare urbană, în vederea:

- Sporirii atractivității zonei;
- Impact pozitiv asupra economiei locale: mediu favorabil pentru dezvoltarea și diversificarea micilor afaceri locale aferente zonelor regenerate;
- Creșterii accesului populației la spații publice atractive și de calitate;
- Promovării și protejării biodiversității din spațiile verzi modernizate;
- Susținerii rezilienței urbane în fața modificărilor climatice.

Regenerarea urbană vizează revitalizarea și îmbunătățirea fizică, socială și economică a mediului urban. Prin intervenții planificate și sustenabile, se urmărește transformarea zonelor dezavantajate, neatractive sau deteriorate în spații funcționale, atrăgătoare și cu o utilizare mai eficientă a resurselor. Acest proces poate avea un impact semnificativ asupra calității vieții în orașe, contribuind la crearea unor comunități mai vibrante și sustenabile.

Spațiul public reprezintă o parte definitorie a calității vieții și a atractivității unui oraș, reprezentând locul în care oamenii pot socializa și crea comunități. Calitatea, gradul de accesibilitate și dotările dintr-un spațiu public joacă un rol esențial în calitatea vieții populației. Spațiul public nu include doar suprafețele publice fizice, ci include și fațadele clădirilor și toate elementele care compun peisajul natural și antropic al unui oraș. Astfel, proiectele de regenerare urbană trebuie să asigure implementarea operațiunilor integrate care lucrează și deservește spațiul public în ansamblu.

Astfel, prin documentația de față se urmărește delimitarea zonelor urbane de la nivelul Municipiului Odorheiu Secuiesc, în vederea implementării proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile.

Delimitarea zonelor care necesită operațiuni de regenerare urbană se realizează printr-o manieră integrată pe limite cadastrale și include, după caz, zonele învecinate cu care există legături ecologice, peisagistice, funcționale sau de circulație, pentru a crea conexiunile către acestea.

3.1 Localizare și conectivitate

Municipiul Odorheiu Secuiesc este situat în județul Harghita, parte a Regiunii de Dezvoltare Centru. Municipiul este străbătut de râul Târnava Mare și este poziționat la o altitudine medie de 481m. Populația municipiului este de 36.893 locuitori conform datelor INSSE colectate pentru anul 2023, cu o tendință de scădere în perioada 2014-2023 de 5%.

Teritoriul dispune de infrastructură obișnuită pentru un oraș modern: căi de acces rutier și feroviar, mijloace de transport public, rețele de energie electrică, termică, gaze naturale și apă, stație de epurare, telefonie fixă și mobilă sau servicii de internet. Acesta este străbătut de DN13A Bălăușeri – Sovata – Miercurea Ciuc.

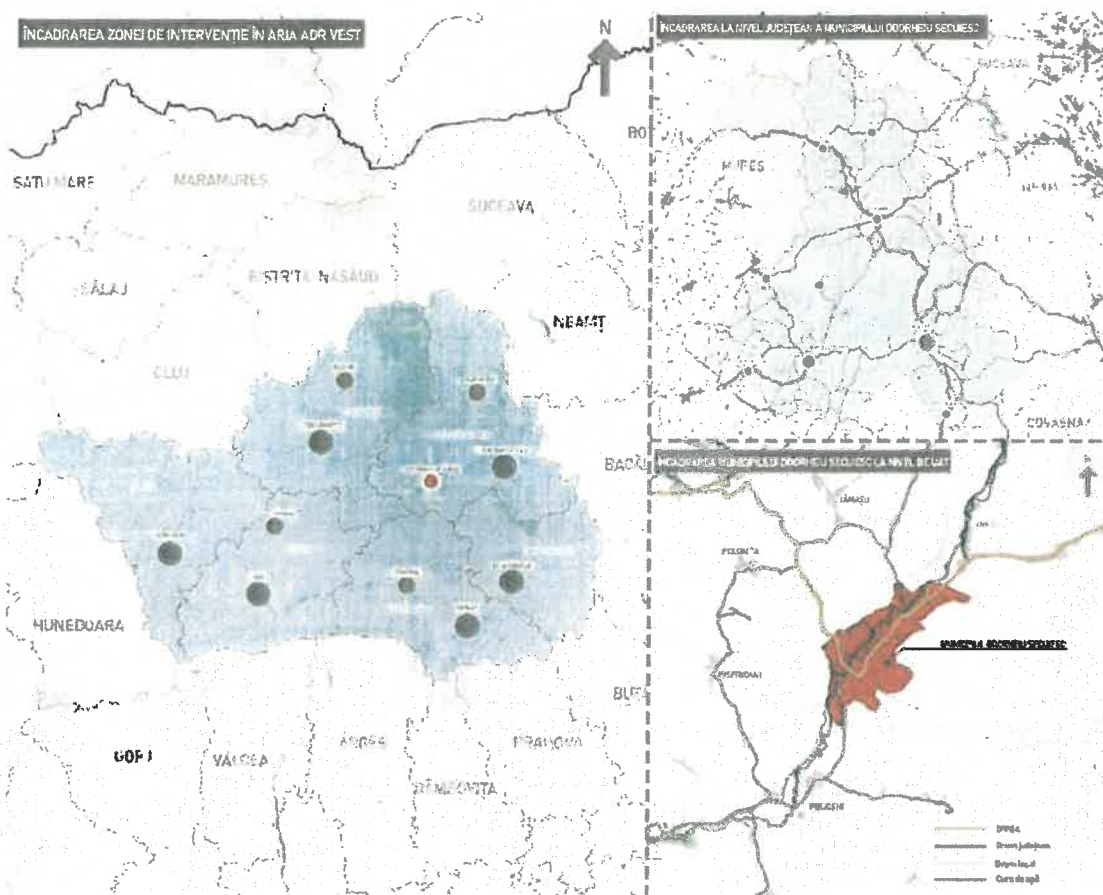

Figura 1 - Încadrare în regiune, județ și teritoriu

Municipiul Odorheiu Secuiesc are o suprafață de 4.779 ha, reprezentând al doilea UAT ca mărime și populație din județ, ocupând circa 1% din suprafața acestuia. Din punct de vedere administrativ, municipiul Odorheiu Secuiesc cuprinde doar localitatea omonimă și se învecinează la nord cu UAT Dealu, nord-est cu UAT Brădești, est și sud-est cu UAT Mărtiniș, sud și vest cu UAT Feliceni.

Coordonatele geografice ale municipiului sunt 46°18'50" latitudine nordică și 25°18'60" longitudine estică.

Orașele sunt motoarele unei economii și polii de susținere ai coeziunii teritoriale. Totodată, performanța unui oraș se află în strânsă legătură cu bunăstarea locuitorilor și gradul de atracție al investitorilor și turiștilor. Pentru a deveni atractiv, un oraș trebuie să asigure o calitate ridicată a vieții. De aceea, proiectul de revitalizare regenerare urbană trebuie să pornească de la schimbări în mediul de viață cotidian, care conduc la ameliorarea sănătății, gradului de interacțiune și implicare, și nu în ultimul rând cresc productivitatea populației. Totodată, prin aplicarea principiilor sustenabile, un oraș devine atractiv și competitiv cu alte orașe din regiune.

Centrele urbane se află într-o evoluție constantă, pe parcursul căreia se confruntă cu din ce în ce mai multe provocări. Preocuparea autorităților publice locale pentru regenerarea spațiilor publice urbane, vine în contextul schimbărilor la care atât comunitățile locale cât și spațiul disponibil, trebuie să se adapteze.

Astfel, prin documentația de față sunt delimitate zonele de regenerare urbană de la nivelul municipiului Odorheiu Secuiesc, reprezentată : Amenajarea malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alee pietonală și Regenerarea / revitalizarea Zonei "Kisköved Zöld Tere" având astfel un spațiu generat de areale omogene cuprinse într-un cadru natural și funcțional.

3.2 Scurt istoric

Microregiunea Odorhei, împreună cu orașul Cristuru Secuiesc este situată în partea de sud-vest a județului Harghita. Studiile și documentațiile efectuate prezintă că geneza localității a luat naștere odată cu stabilirea secuilor pe teritoriul existent, iar datele însemnate ale acestor evenimente prezintă un dialog al dezbatărilor permanente asupra istoricilor. Hrisoavele scrise în perioada secolelor 15-16 atestă că "Scaunul Odorhei" reprezenta nucleul cel mai important al acestui grup etnografic din punct de vedere administrativ și jurisdicțional. Principalele activități ale acestui grup se ocupau cu creșterea animalelor și îngrijirea gospodăriilor, la sud, pe valea pârâului Goagiu regăsindu-se numeroase gospodării țărănești. Prima atestare a municipiului Odorheiu Secuiesc a avut loc în anul 1301 cu numele de Uduord, denumirea indicând faptul că aici își avea domiciliul executorul secuilor. Anumite manuscrise prezintă faptul că localitatea a fost un oraș liber în secolul al XIV-lea, anul 1357 ținându-se aici prima "Dietă a secuilor". Cetatea a fost construită în anul 1492 din rămășițele unei mănăstiri. Ioan Sigismund, principele maghiar al Transilvaniei a cucerit cetatea după ce a câștigat o bătălie contra secuilor.¹

În anul 1876, localitatea a devenit centrul administrativ al comitatului austro-ungar Odorhei, format prin unificarea a trei scaune secuiești. În perioada interbelică, localitatea a fost capitala județului românesc Odorhei.

În timpul regimului comunist, orașul a aparținut inițial Regiunii Stalin (1950-1960), apoi Regiunii Autonome Maghiare. În 1968, nu a mai recâștigat statutul de reședință de județ, fiind inclus în nou-înființatul județ Harghita, cu capitala la Miercurea Ciuc. Amprenta perioadei socialiste poate fi identificată în zona pericentrală nordică a municipiului, unde au fost configurate spații locative cu

¹ Sursă – Strategia Integrată de dezvoltare urbană durabilă a Municipiului Odorheiu Secuiesc 2015-2020 - <https://www.udvarhely.ro/wp-content/uploads/2021/03/strategia-integrata-de-dezvoltare-urbana-durabila-odorheiu-secuiesc.pdf>

construcții de P+3-P+9 etaje în scopul creșterii forței de muncă pentru partea industrială a municipiului amenajată în zona central vestică respectiv sudică.

În Municipiul Odorheiu Secuiesc au fost realizate trei parcuri, și anume: Parcul Central, Parcul Memorial și Parcul Dávid Ferenc. Parcul Central a fost de curând modernizat, configurându-se noi alei pietonale, amenajarea zonei din proximitatea râului Târnava Mare și dotarea cu mobilier urban, durabil și sustenabil.

Figura 2 – Parcul Central modernizat, Municipiul Odorheiu Secuiesc

De asemenea și Parcul Dávid Ferenc a fost recondiționat observându-se o amenajare controlată a vegetației și prezența elementelor de mobilier urban nou și complementar cu imaginea peisagistică a parcului.

Figura 3 – Parcul Dávid Ferenc, Municipiul Odorheiu Secuiesc, Google 2020

Cu toate acestea, râul Târnava Mare, un element important al peisajului urban, nu a beneficiat de investiții similare în ceea ce privește curățarea, decolmatarea și amenajarea malurilor. Această lipsă de intervenții a dus la o imagine neatractivă a spațiului urban, contrastând cu modernizarea parcului din apropiere. Râul reprezintă un element natural valoros pentru oraș, dar nevalorificarea sa a dus la slăbă atracție a zonelor învecinate.

3.3 Relieful, clima și fenomene naturale specifice

Județul Harghita este situat în partea centrală a Carpaților Orientali, acolo unde lanțul vulcanic Călimani, Gurghiu, Harghita este despărțit de marile depresiuni intramontane, tranzitate de apele Mureșului și Oltului, de culmile împădurite ale munților Giurgeului, Hășmașului și Ciucului, respectiv în partea estică a podișului Transilvaniei.

Fiind așezat în partea centrală a țării, județul Harghita se învecinează la nord cu județul Suceava, la est cu județul Bacău și Neamț, la sud cu județele Covasna și Brașov iar la vest cu județul Mureș.

Coordonatele geografice ale județului sunt între paralela 46°13' și 47°11' latitudine nordică și între meridianele 24°52' și 26°15' longitudine estică.

Principala trăsătură a reliefului constă în predominarea ținuturilor muntoase, acestea ocupând peste 60% din teritoriul județului. Se disting trei unități principale de relief, munți cu înălțimi până la 2000 m, dealuri cu altitudini medii de circa 800 m și depresiuni intramontane și intracolinare cuprinse între 400 și 800 m.

Relieful muntos se grupează în două lanțuri paralele pe direcția NV-SE, între acestea se intercalează șirul depresiunilor intramontane: Depresiunea Ciucului și a Giurgeului. La est se află munții Giurgeului cu Vârful Prisaca-1545 metri, munții Hășmașului cu Vârful Hășmașul Mare-1793 metri, munții Ciucului cu Vârful Născălat-1550 metri și munții Ciomatului cu Vârful Ciomatul Mare-1294 metri.

În partea centrală sunt situate lanțurile vulcanice ale munților Gurghiuului cu Vârful Seacă-1777 metri, munții Harghita Centrală cu vârful Harghita-Mădăraș-1801 metri și munții Harghita Sud cu Vârful Cucu-1558 metri.

În sud-vestul masivului Harghita, relieful coboară prin intermediul platourilor vulcanice până spre zonele deluroase ale podișului celor două Târnave: Târnava Mare și Târnava Mică.

În raport cu etajarea generală a fenomenelor climatice din țară, Municipiului Odorheiu Secuiesc face parte din etajul climatic al dealurilor și podișurilor, iar rama muntoasă înconjurătoare se înscrie în etajele climatice de munte. Clima municipiului este puternic influențată de prezența munților, care împiedică trecerea maselor de aer rece spre sud, întârziindu-le astfel în zonă, și pătrunderea din sud a celor calde. Au loc puternice inversiuni de temperatură - mai ales iarna cu frecvente geruri și înghețuri nocturne și cu mari oscilații diurne și anuale. Temperatura medie anuală la Odorhei este de 7,8° C cu temperatura medie a lunii iulie fiind 22°C, iar a lunii ianuarie de -4,2°C. Înghețurile nocturne au o medie anuală relativ ridicată 137,8 zile începând din septembrie și până în mai. Specifici zonei sunt curenții de aer cald cu caracter de fohn numiți local "vântul mare" sau "mâncătorul de zăpadă".

Conform STAS 6054-1977 „Teren de fundare – Adâncimi maxime de îngheț - Zonarea teritoriului României”, adâncimea de îngheț a zonei este de 100-110 cm.

3.4 Context socio-economic

Conform datelor INSSE Tempo, la nivelul anului 2024 populația cu domiciliu era de 36.639 persoane la nivelul municipiului, reprezentând o pondere de 11,25% din populația județului.

Populația municipiului prezintă o tendință de scădere. A fost analizată evoluția populației din ultimii unsprezece ani, unde se observă o scădere accentuată de 5,53 %.

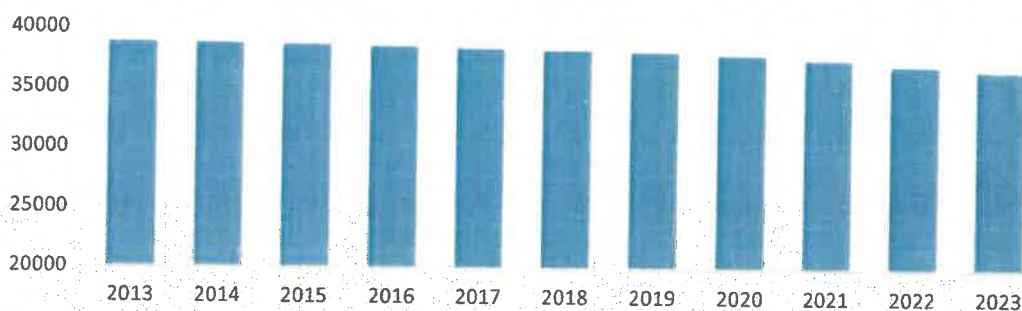

Figura 4 – Evoluția populației în perioada 2013-2023, sursă date INS

România trece printr-un proces de îmbătrânire demografică, început încă din anii 90, fenomen ce reprezintă reducerea populației tinere și creșterea numărului vârstnicilor, principala cauză fiind scăderea natalității sub rata optimă de înlocuire a generațiilor.

La nivelul anului 2023, piramida vârstelor pentru populația municipiului relevă o majoritate a populației mature tinere, cu vârste cuprinse între 30-55 ani. Numărul populației cu vârste cuprinse între 55-64 ani, ce va ieși din câmpul muncii în perioada imediat următoare este mult mai mare față de numărul persoanelor de 10-19 ani care îi vor înlocui. Problema deficitului de forță de muncă va apărea abia peste 10-15 ani, din cauza îngustării bazei piramidei, care nu va reuși să susțină numărul mare al viitorilor pensionari, aflați acum în categoria de vârstă 35-49.

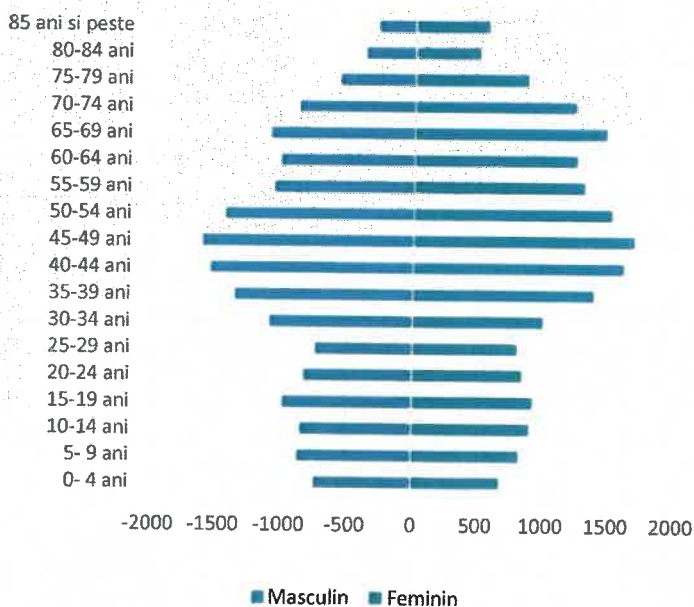

Figura 5 – Piramida vârstelor în anul 2023 – Municipiul Odorheiu Secuiesc

Acest fenomen poate fi atenuat printr-o serie de politici și programe economice și sociale care au ca scop îmbunătățirea calității vieții, încurajarea întemeierii de familii și creșterea natalității.

Structura pe grupe de vârstă indică pe lângă îmbătrânirea populației și o creștere a raportului de dependență demografică și o scădere a ratei de înlocuire a forței de muncă, din cauza ponderii mari a persoanelor trecute de 64 de ani și a ponderii relativ scăzute de tineri și copii.

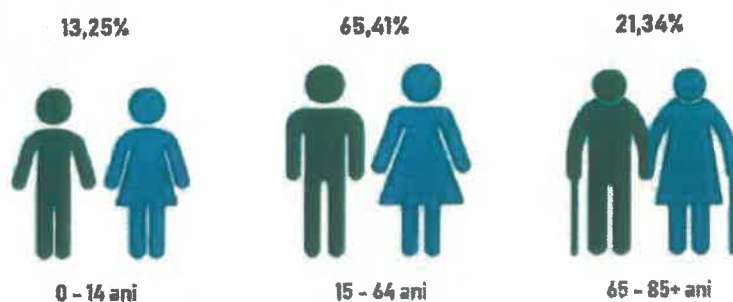

Figura 6 - Populația pe grupe majore pe vârstă

Din punct de vedere al mișcării naturale a populației, indicatorii demografici indică un spor natural negativ, atât din cauza unei rate a natalității scăzute, cât și din cauza ratei mortalității.

Tendința de scădere la nivel municipal va continua, chiar dacă într-un ritm mai lent. Această tendință este influențată de cea națională, dar și de nivelul scăzut de atractivitate al municipiului, atât pentru a atrage și susține populația tânără, pentru întemeierea de familii, cât și pentru locuitorii existenți prin calitatea relativ scăzută a vieții și un mediu economic neatractiv.

Atractivitatea unui oraș depinde în mare măsură de capacitatea acestuia de a oferi oportunități economice și o calitate ridicată a vieții. În cazul municipiului Odorheiu Secuiesc, nivelul scăzut al mediului economic nu reușește să atragă investiții și, implicit, nu creează suficiente locuri de muncă bine plătite, ceea ce face dificilă menținerea sau atragerea tinerilor profesioniști. Acest lucru afectează atât creșterea economică, cât și dinamismul social al municipiului.

Calitatea vieții este de asemenea un element esențial, ce include aspecte precum:

- Infrastructura urbană (transport, locuințe, servicii publice)
- Accesul la educație și sănătate
- Spațiile verzi și recreative
- Oportunitățile culturale și de agrement

Dacă aceste elemente nu sunt satisfăcătoare, orașul devine mai puțin atractiv, atât pentru locuitori, cât și pentru investitori sau turiști.

Pentru a sprijini regenerarea urbană și a crește atractivitatea Odorheiului Secuiesc, este necesar să se ia în considerare mai multe aspecte, cum ar fi **accesibilitatea, imaginea urbană, funcționalitatea și incluziunea socială**. Un oraș accesibil, bine conectat la alte zone importante, care oferă servicii publice de calitate și zone funcționale, este mult mai atractiv pentru investitori și populație.

Tendința de scădere a populației din Odorheiu Secuiesc este strâns legată de nivelul de atractivitate al orașului, influențat de factori economici și de calitatea vieții. Pentru a inversa această tendință și pentru a stimula o dezvoltare sustenabilă, orașul trebuie să implementeze politici ce vizează regenerarea urbană, creșterea accesibilității, modernizarea infrastructurii și promovarea unui mediu economic atractiv. Aceste măsuri vor contribui la o coeziune mai mare între comunitate și mediul urban, transformând Odorheiu Secuiesc într-un loc atractiv pentru locuitori, investitori și turiști.

Astfel, este nevoie de un concept integrat de dezvoltare urbană care va asigura interacțiunea sănătoasă între vechi și nou, între păstrarea tradițiilor și identității locale și utilizarea tehnologiilor de ultimă generație, în vederea realizării unui spațiu urban funcțional, atractiv și rezilient.

Într-o primă etapă a fost analizat sistemul de spații verzi de la nivel municipal, alături de cel al spațiilor publice existente. Aceste spații sunt configurate în funcție de zona în care se află.

Spațiile publice amenajate și configurate pe baza unor principii compoziționale specifice se regăsesc adesea în zonele cu atractivitate crescută precum: zone istorice, zone centrale, piațete sau în proximitatea monumentelor. Spațiile publice secundare se regăsesc în zonele de cartier, sau areale de importanță la nivel local, fiind reprezentate de mici buzunare sau zone amenajate de cele mai multe ori pentru comunitatea spațiului respectiv.

Principiul dezvoltării durabile, prin componența sa ecologică, se sprijină pe organizarea spațiilor verzi din cadrul zonelor componente sub formă de sisteme verzi integrate și interconectate.

Zonele verzi au calitatea de a mări lizibilitatea unei zone și contribuie la varietatea de utilizări a spațiului public, susțin partea biotică și dotările publice.

Cadrul natural reprezentat de Culoarul Râului Târnava Mare reprezintă unul din elementele definitorii din dezvoltarea municipiului, structura acestuia aflându-se în strânsă legătură cu Râul Târnava Mare.

Aceste elemente de peisaj cu potențial socio-economic și ecologic trebuie integrat în sistemul verde al localității, în acest sens generarea unor suprafețe plantate cu rol de protecție a mediului și regenerare putând diminua efectele negative pe care emisiile poluante le au în prezent.

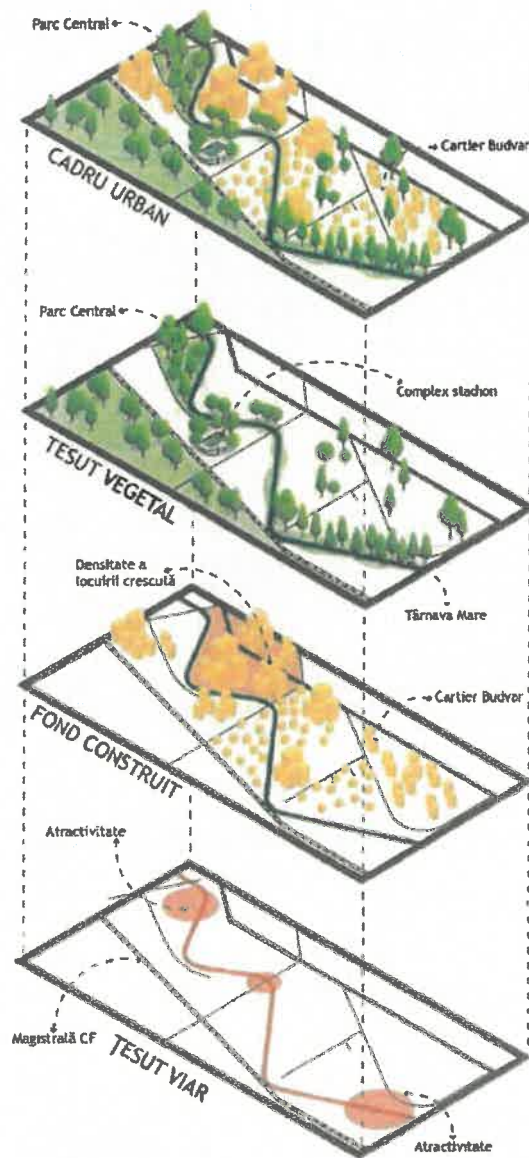
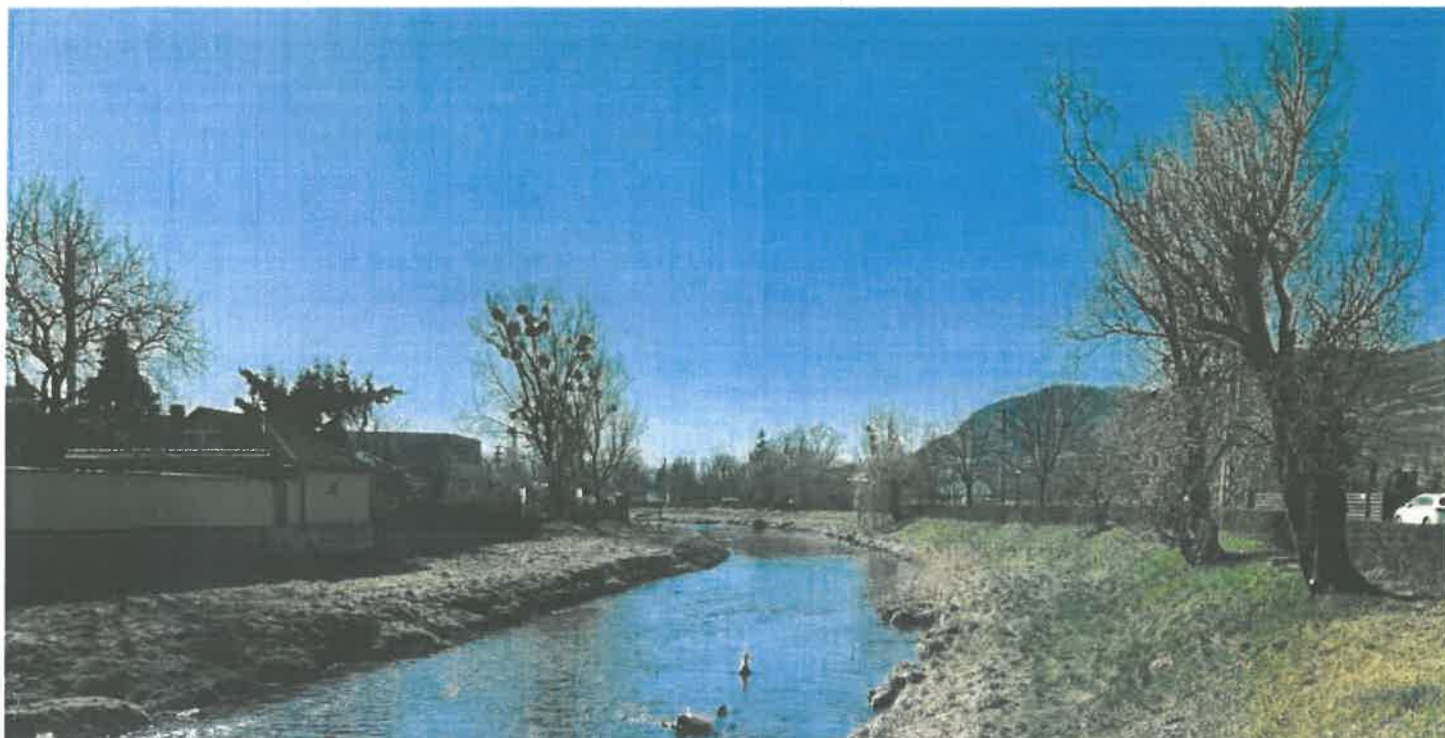

Figura 7 - Straturile sistemului urban

4. Identificarea proiectelor de regenerare și revitalizare urbană în cadrul Municipiului Odorheiu Secuiesc

4.1 : Amenajarea malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alee pietonală

4.1.1 Date generale despre zona studiată și apartenența cadrului natural

Târnavă Mare este principalul râu al Ținutului Odorheiului, izvorând de la poalele muntelui Șumuleu Mare, la o altitudine de 1.455 m. Cu o lungime de 221 km și o suprafață de captare de aproximativ 3.606 km², râul se varsă în lacul de acumulare de la Zetea, unde se unește cu pâraiele Șicasău și Szencsed. După ce părăsește lacul, cu o suprafață de 137 ha, râul continuă spre Odorheiu Secuiesc, colectând apele pâraielor Ivo, Deșag și Brădești, primul fiind ideal pentru pescuit, în timp ce pe Deșag pescuitul este interzis. Aceste pâraie sunt locuri de depunere a icrelor de păstrăv indigen. În Odorheiu Secuiesc, Târnavă Mare trece dintr-un râu de tip montan într-unul de tip colinar, oferind mai multe oportunități de pescuit. Ajungând în Depresiunea Transilvaniei, în comuna Blaj, se unește cu Târnavă Mică, iar împreună, sub numele de Târnavă, continuă până la râul Mureș.

Figura 8 – Punctele de atractivitate din proximitatea zonei de intervenție

Zona aferentă studiului este localizată pe o parte și de cealaltă a râului Târnava Mare în intravilanul Municipiului Odorheiu Secuiesc.

Arealul asupra căruia se va interveni începe de la accesul în parcul Central de pe strada Tamási Áron și continuă spre sud până la schimbarea direcției străzii Budvar către Strada Rákóczi Ferenc, cartier Budvar. Amplasamentul se situează în zona de sud-vest a Municipiului Odorheiu Secuiesc având o lungime de aproximativ 2,5km. La nivel funcțional, amplasamentul traversează funcțiuni precum servicii, comerț, locuire sau agrement. Din punct de vedere al infrastructurii, râul Târnava Mare este traversat, în suprafața de intervenție, de 2 poduri cu acces rutier și pietonal (Strada Tamási Áron în nord și Strada Hunyadi János în sud) respectiv un pod cu acces pietonal (prelungire a străzii Morii în zona centrală). La nivelul atractivității, principalele puncte atrăgătoare de fluxuri identificate pe parcursul traseului sunt Parcul Central, Stadionul Municipal, Patinoarul Municipal și Ștrandul Municipal.

Figura 9 – Analiza morfologică a fondului construit/neconstruit

Din punct de vedere urbanistic, terenul pe care se propun intervenții este situat în intravilanul localității, conform PUG aprobat cu Hotărârea nr. 287 din 2017 a Consiliului Local Odorheiu Secuiesc.

Amplasamentul se află în zona sudică a intravilanului, de-a lungul Râului Târnava Mare și cuprinde mai multe imobile intabulate identificate prin : NC 62303, NC 66551, NC 55909, NC 66533, NC 52993, NC 66528, NC 61620, NC 68458, NC 68471, NC 68495, NC 68473 .

Terenul este amplasat în partea de sud-vest a Municipiului Odorheiu Secuiesc acesta având următoarele limite fizice:

- în nord – Podul de pe Str. Tamási Áron identificat cu Nr. Cad 61197

- la est – Locuințe individuale, spații comerciale respectiv de servicii și zone cu activități industriale;
- la vest – Spații verzi amenajate (parc), zone destinate sportului și agrementului respectiv locuințe individuale;
- la sud - Teren viran .

4.1.2 Scurt istoric

Râul Târnava Mare a reprezentat pentru Municipiul Odorheiu Secuiesc un ax de dezvoltare. Încă de la datarea localității din anul 1301, zona centrală istorică a fost configurată în partea dreaptă a cursului de apă de-a lungul său.

Dezvoltarea morfologică și funcțională a localității s-a desfășurat tot pe o direcție verticală (nord-sud) lucru ce se poate observa atât la nivel planimetric cât și funcțional. Părțile periferice nordice respectiv sudice ale municipiului asigură funcționalitatea industrială, de producție și servicii a orașului pe când spațiul central și peri-central este destinat locuirii, comerțului educației și culturii. Parcul Central și-a păstrat configurația de-a lungul timpului având parte de o modernizare în anul 2020 dar zona adiacentă râului Târnava Mare până în arealul Budvar nu a cunoscut măsuri de decolmatare, ecologizare sau modernizare.

De-a lungul cursului râului Târnava Mare s-au construit o serie de dotări publice esențiale pentru oraș, care contribuie la calitatea vieții locuitorilor, printre care se numără: Stadionul Municipal, Patinoarul Municipal sau Ștrandul Municipal. Aceste facilități joacă un rol important în asigurarea oportunităților recreative și sportive pentru comunitate, însă râul în sine rămâne nevalorificat din perspectiva unui spațiu recreativ integrat. Îmbunătățirea acestui aspect ar putea transforma întreaga zonă într-un pol de atracție și recreere pentru locuitori și turiști.

Nevoia de conectivitate a zonei de est cu cea de vest a municipiului a dus la configurarea a 3 treceri peste cursul de apă, 2 rutiere și 1 pietonală cu rol de a crește accesibilitatea și a conecta zona rezidențială a cartierului Sâmbătești cu celelalte areale de interes.

4.1.3 Încadrarea în raport cu spațiile publice și verzi ale municipiului

Calitatea spațiilor publice și verzi din municipiul Odorheiu Secuiesc poate fi evaluată din perspectiva urbanistică și a regenerării urbane în contextul eforturilor locale și regionale de dezvoltare durabilă și îmbunătățire a calității vieții. Fiind un oraș de dimensiuni medii din județul Harghita, Odorheiu Secuiesc a experimentat o serie de transformări urbanistice, însă există atât puncte pozitive, cât și provocări care pot fi adresate pentru a maximiza potențialul de regenerare urbană.

Deficitul de zone multifuncționale și de calitate reprezintă o problemă principală atât la nivelul municipiului Odorheiu Secuiesc cât și la nivel național.

Referitor la spațiile verzi, Municipiul Odorheiu Secuiesc cuprinde suprafețe verzi însumând 56,23 ha. În ciuda suprafeței medii de teren ocupată cu spații verzi, doar 6,5% din această suprafață cuprinde parcuri amenajate. Astfel, în municipiul Odorheiu Secuiesc există trei parcuri publice, care ocupă o suprafață de 3,70ha. Principalul parc este Parcul Central, care ocupă o suprafață de 2.71 ha

iar cel secundar, Parcul Dávid Ferenc ocupă o suprafață de aproximativ 0,9ha. În zona centrală este localizat Parcul Memorial în suprafață de 1.000mp.

Suplimentar, municipiul beneficiază de traseul Râului Târnava Mare, mărginit de spații verzi pe toată lungimea lui.

Spațiile verzi din intravilan intră la categoria spațiilor verzi antropizate. Administrarea spațiilor verzi în intravilan este o componentă a procesului de alcătuire a imaginii urbane și contribuie major la stabilirea identității locale.

Peisajul urban reprezentat de spațiile verzi are o componentă de ordin socio-economic, fiind considerat o resursă care favorizează atât activitățile economice cât și comunitățile locale dintr-un cadru, necesitatea conservării și gestionării sale angrenând activități generatoare de locuri de muncă și interacțiuni sociale prin capacitatea sa polarizatoare.

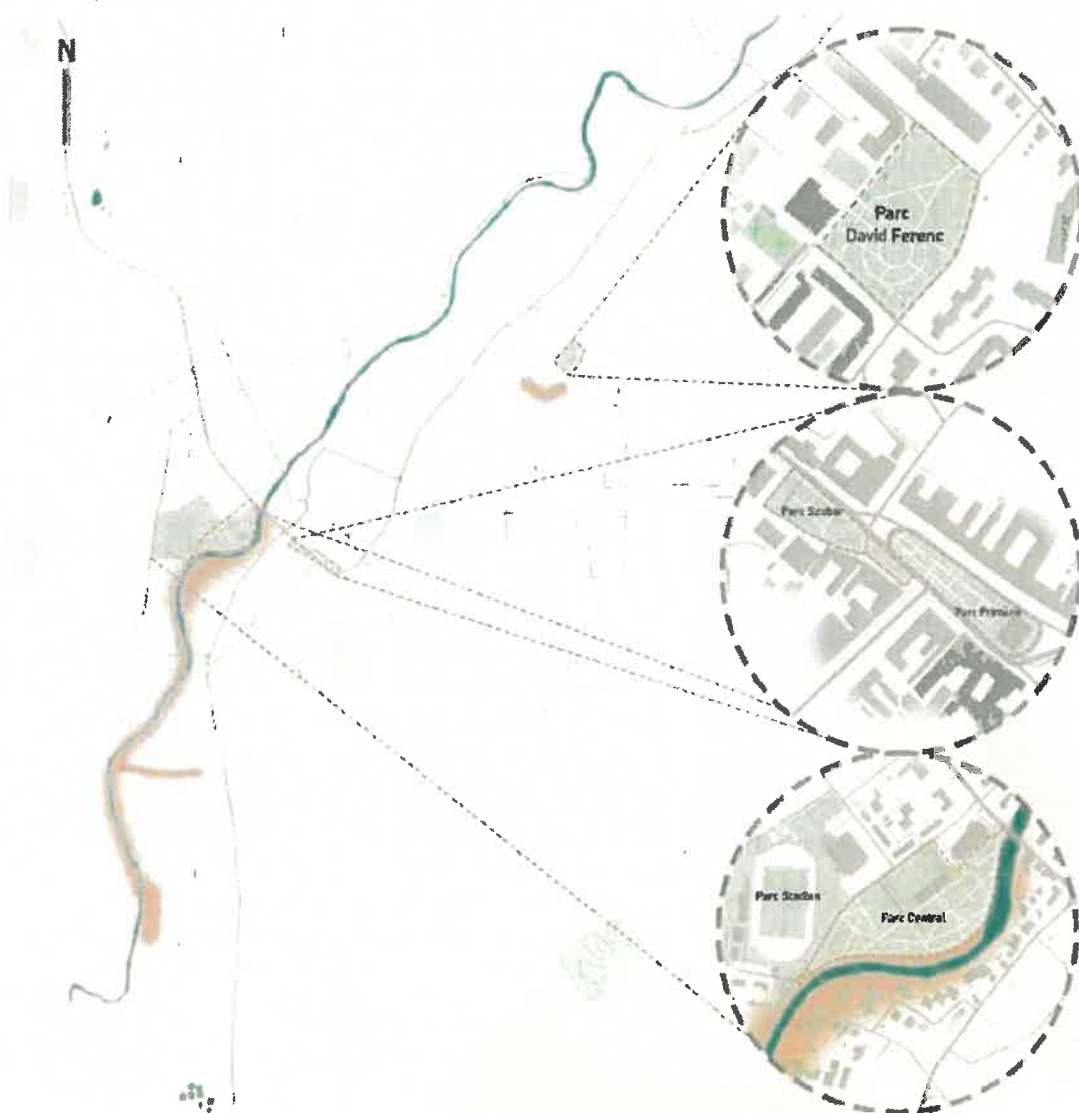

Figura 10 - Sistemul de spații verzi de la nivel municipal

Sistemul de spații verzi de la nivel municipal nu este bine interconectat de trasee pietonale și legături verzi, și cuprinde parcuri, scuaruri, fâșii plantate, stadioane și complexuri sportive. Cu toate acestea, sunt necesare măsuri integrate de regenerare și revitalizare a spațiilor verzi existente, pentru satisfacerea nevoilor cotidiene care să facă față presiunilor climatice actuale și propuneri legate de dezvoltarea a noi activități și dotări de loisir/petrecerea timpului liber necesare locuitorilor, vizitatorilor și turiștilor, care să orienteze dezvoltarea urbanistică spre o viziune sustenabilă. Implementarea unor dezvoltări sustenabile la nivelul spațiilor verzi vor implica crearea unor vecinătăți urbane prietenoase și incluzive care vor asigura servicii și facilități ce satisfac o gamă largă de nevoi ale populației.

Regenerarea urbană presupune revitalizarea unor zone urbane degradate și crearea unor spații publice atractive care să stimuleze coeziunea socială și dezvoltarea economică.

Din această perspectivă:

- Spațiile verzi ar trebui să fie parte integrantă a strategiilor de regenerare urbană. Orașul Odorheiu Secuiesc ar putea beneficia de extinderea zonelor verzi către zone mai puțin dezvoltate, nevalorificate sau post-industriale, ca parte dintr-un plan mai larg de revitalizare urbană.
- Integrarea infrastructurii verzi cu funcțiuni urbane și spații publice destinate socializării și activităților comunitare ar stimula o participare mai activă a cetățenilor în viața comunității, crescând atractivitatea orașului.

O evaluare urbanistică a calității spațiilor publice implică și analiza modului în care acestea sunt integrate în rețeaua de circulație și dacă ele răspund nevoilor tuturor categoriilor de populație:

- Accesibilitatea la spațiile publice din Odorheiu Secuiesc variază. Zona centrală este bine deservită de piețe și spații pietonale, însă periferia și noile dezvoltări rezidențiale pot fi mai puțin conectate la aceste zone. Îmbunătățirea accesibilității pietonale și crearea de alei și trasee verzi care să conecteze zonele de locuințe cu parcurile și alte spații publice este esențială.
- Potențialul pe care Răul Târnava Mare îl are este subjugat de lipsa oricăror intervenții și investiții în zonă, atât din punct de vedere peisagistic cât și al accesibilității, zona fiind greu accesibilă, nesigură și insalubră pe alocuri.

Odorheiu Secuiesc se confruntă, ca multe alte orașe mici și mijlocii, cu provocări legate de modernizarea infrastructurii, de adaptarea la schimbările climatice și de atragerea tinerilor să rămână în oraș. Din perspectiva calității spațiilor publice și verzi:

- Schimbările climatice impun o gestionare mai eficientă a spațiilor verzi, inclusiv prin crearea unor strategii de adaptare la valuri de căldură, gestionarea eficientă a apelor pluviale și crearea de spații verzi reziliente.
- Demografia orașului sugerează nevoia de spații publice versatile, care să deservească atât tinerii cât și populația în vârstă. Astfel, investițiile în locuri de joacă, zone pentru sporturi în aer liber și facilități de recreere sunt esențiale pentru un oraș atractiv și funcțional.

Regenerarea urbană a : Malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alee pietonală, reprezintă unul din eforturile administrației publice locale orientate spre creșterea calității vieții cetățenilor municipiului, ce vizează reabilitarea și valorificarea elementelor de spații verzi și peisaj valoroase, precum și integrarea într-un sistem verde urban coerent și unitar, a spațiilor plantate publice, a diferitelor zone funcționale și ambientale, precum și a zonelor verzi cu rol de protecție și susținere, în concordanță cu principiile dezvoltării durabile eco-sustenabile și reziliente.

Regenerarea spațiului verde din municipiu va avea efecte pe termen mediu și lung, cu implicații profunde în sănătatea publică, ridicarea calității vieții și dezvoltarea viitoare a municipiului, ca reprezentant al interesului comunitar.

Reamenajarea zonelor într-un sistem verde unitar și coerent, cu tipologii și funcțiuni dominante diversificate, atractive atât pentru locuitori, cât și pentru vizitatori și turiști vor cuprinde: zone verzi de loisir, odihnă-relaxare și contemplare, zonă cultural-expozițională, de sport-agrement.

4.1.4 Facilitățile și serviciile existente în zonă și în vecinătăți

Zona propusă oferă un areal definit de diversitate funcțională. În partea de nord-vest și vest se regăsesc areale cu funcțiuni de recreere, servicii, sport și agrement respectiv turism balnear în timp ce în zona de nord-est și est se regăsește funcțiunea de locuire evidențiată prin prezența unor imobile ale căror construcții (destinate locurii) au un regim de înălțime de care variază între P și P+4 nivele. Acest spațiu prezintă o densitate ridicată a locuirii lipsită de dotări publice esențiale precum comerțul, educație sau sănătate. Partea de sud a zonei de intervenție este mărginită pe latura de est de o zonă cu caracter logistic și industrial, dar și de un țesut de locuințe individuale ce fac parte din cartierul Budvar și totodată, în vest de o extindere a zonelor de locuințe ale cartierului Sâmbătești.

Zona este deservită de sistemul de transport public local care prezintă traseu pe Strada Insulei și pe Strada Tamási Áron.

În partea de nord vest, la aproximativ 450 se află Gara CF Odorhei Sud care deservește 3 curse tur-retur către Sighișoara și Cristuru Secuiesc.

Teritoriul este complet echipat la rețelele edilitare ale municipiului.

În prezent malurile râului Târnava reprezintă un areal insalubru pe alocuri, fără spații destinate petrecerii timpului liber.

Cadrul natural al arealului este definit de prezența axului verde-albastru, râul Târnava Mare, și malurile adiacente ale acestuia. Axul în jurul căruia s-a configurat amprenta urbană a municipiului, are un debit mediu de 14,5 m³/s. Pe tot parcursul acestuia se întâlnesc maluri adiacente, cu o înălțime a reliefului diferită. Pe alocuri au fost implementate măsuri de siguranță și modernizare a infrastructurii prin configurarea de diguri și infrastructuri rutiere de traversare a cursului de apă. La nivel de vegetație, se întâlnesc arbori de dimensiuni medii și mari precum fagul, molidul, salcia sau plopul. În imediata vecinătate a zonei de apă sunt întâlniți arbuști sau plante specifice zonelor umede. Din păcate majoritatea peisajului este degradat din cauza zonelor insalubre, a colmatărilor și a vegetației netoaletate.

Totodată, pe alocuri se observă dezvoltarea orașului cu „spatele” la cadrul natural reprezentat de Râul Târnava Mare. Pe tronsoane precum Strada Hunyadi János – Strada Morii, dezvoltarea fondului construit nu a ținut seama de prezența cadrului natural, nefiind orientate către cursul de apă, atât cu construcția cât și cu grădinile sau alte spații deschise.

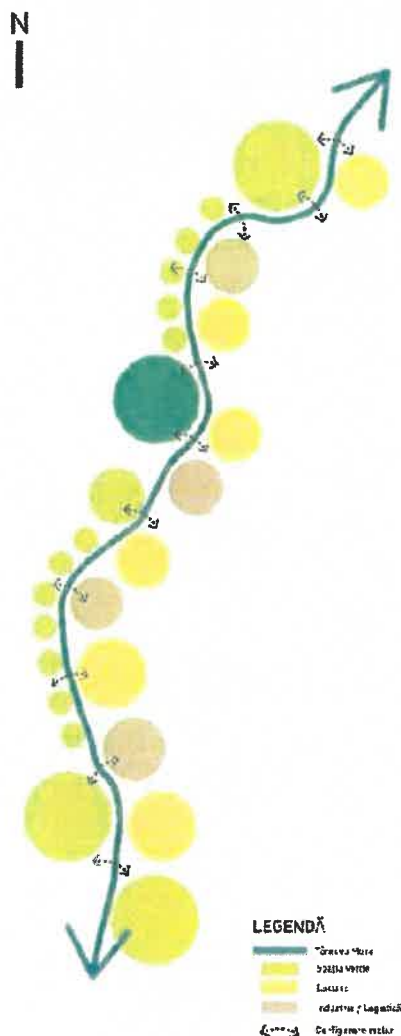
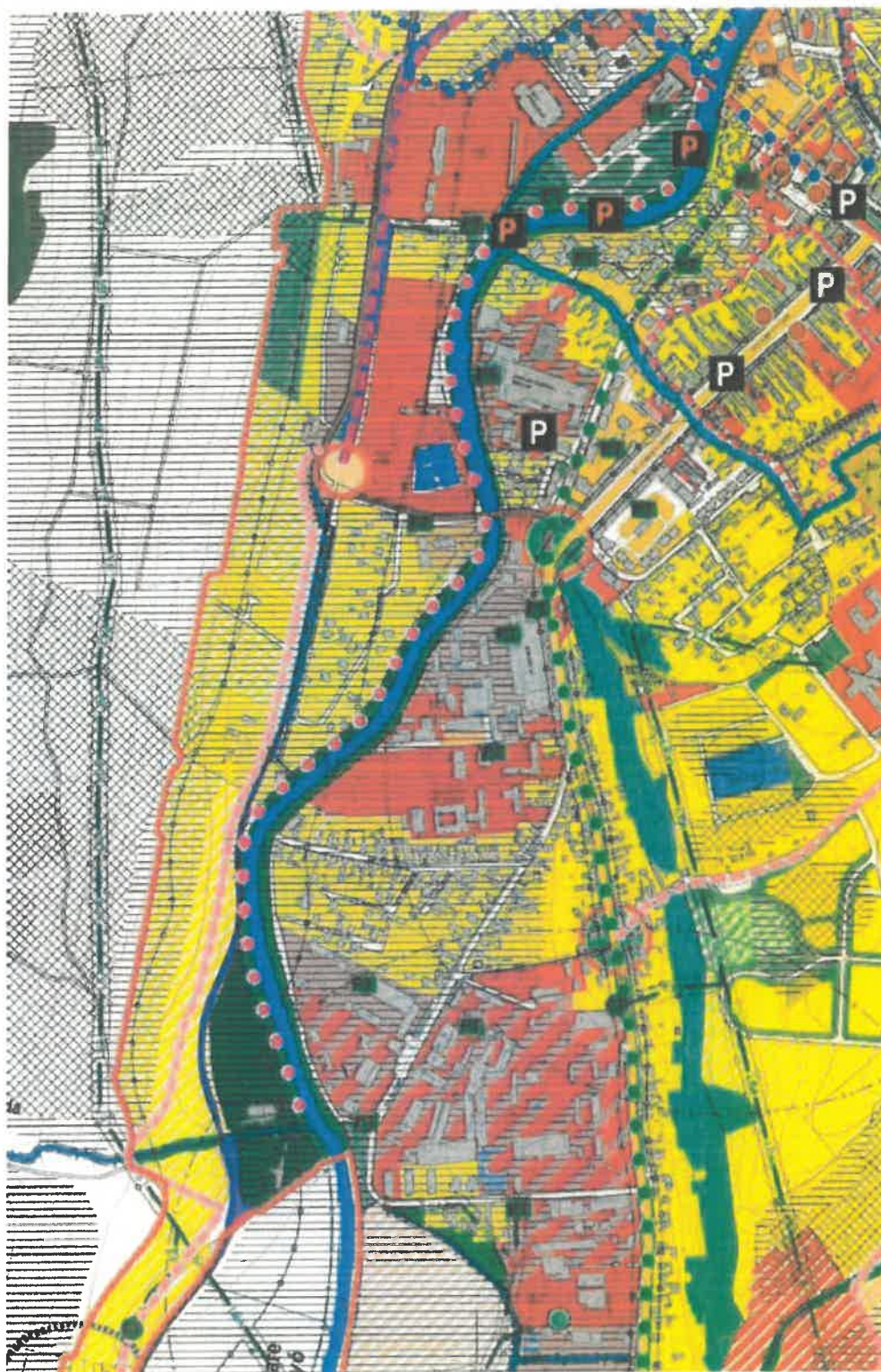

Figura 11 - Arealul funcțional deservit

*Figura 12 - Încadrarea amplasamentului în planșa Reglementări urbanistice, zonificare
- sursă PUG Odorheiu Secuiesc*

Din punct de vedere urbanistic, zona studiată tranzitează un țesut variat, atât funcțional cât și morfologic. Vecinătatea nord-vestică a arealului cuprinde instituții și servicii cotidiene de sport și agrement, spre deosebire de vecinătatea estică unde sunt concentrate zone industriale, de depozitare și comerț, cu parcele de dimensiuni generoase, și izolat insule cu locuințe colective și individuale cu parcelar lung și îngust. În partea vestică centrală și de sud, conform PUG, sunt propuse noi zone de locuire în vederea dezvoltării limitative a intravilanului și pentru evitarea expansiunii necontrolate a intravilanului.

Totodată, în arealul analizat sunt delimitate prin PUG zone cu viituri cu frecvență mică, medie și mare și inundații cu risc mediu și ridicat de producere de-a lungul cursului râului și în proximitatea acestuia.

În lipsa unor măsuri de decolmatare a cursului râului, gradul de producere a unor viituri și inundații pe cursul râului rămâne major.

4.2 Regenerarea / revitalizarea Zonei "Kisköved Zöld Tere"

4.2.1 Date generale despre zonă și apartenența cadrului construit

Zona analizată este situată în intravilanul Municipiului Odorheiu Secuiesc, în afara centrului istoric al localității în cartierul Beclean. Suprafața studiată se întinde pe aproximativ 16,9ha și include spațiul public aferent locuințelor colective, delimitat de: B-dul Independenței, Strada Gábor Áron, Alea Florilor, strada Pietroasa, Strada Bethlen Gábor, strada Breslelor, strada Victoriei, strada Olarilor, strada Constructurilor.

4.2.2 Scurt istoric

Zona de studiu reprezintă un țesut urban socialist, dezvoltat în perioada 1977-1982, cu blocuri cu locuințe colective cu regim de înălțime de P+4 și P+8E.

În ultimii 25 de ani nu au avut loc modificări semnificative în zonă. Platformele pietonale și spațiile verzi au ajuns la un grad avansat de uzură morală și fizică.

Figură 13 - Localizare spațiu public "Kisköved Zöld Tere"

4.2.3 Încadrarea în raport cu spațiile publice și verzi ale municipiului

Din punct de vedere urbanistic, terenul pe care se propun intervenții este situat în intravilanul localității, conform PUG aprobat cu Hotărârea nr. 287 din 2017 a Consiliului Local Odorheiu Secuiesc.

Amplasamentul se află în zona nord-estică a intravilanului în afara zonei centrale istorice și cuprinde mai multe imobile intabulate identificate prin

Tabel 2 - Identificarea numerelor cadastrale aferente zonei de studiu "Kisköved Zöld Tere".

Zona Kisköved Zöld Tere				
Nr cadastral				
NC 61189	NC 52939	NC 66513	NC 67998	NC 54762
NC 68001	NC 60925	NC 66514	NC 68011	NC 67400
NC 62826	NC 66526	NC 67317	NC 68010	
NC 51941	NC 53200	NC 68012	NC 57927	
NC 67414	NC 53199	NC 67297	NC 50944	
NC 67415	NC 53198	NC 68030	NC 68046	
NC 68051	NC 53197	NC 54765	NC 67309	
NC 67344	NC 53196	NC 58200	NC 68009	
NC 67267	NC 53195	NC 58201	NC 54791	
NC 68039	NC 53194	NC 56003	NC 67332	
NC 61311	NC 53193	NC 67337	NC 67265	
NC 67272	NC 53192	NC 66517	NC 61256	
NC 67337	NC 53191	NC 67999	NC 66705	
NC 53886	NC 53190	NC 67387	NC 67398	
NC 50280	NC 53003	NC 67353	NC 61902	
NC 55484	NC 52938	NC 67376	NC 54789	
NC 68049	NC 68013	NC 67264	NC 68047	
NC 53002	NC 61138	NC 68011	NC 68048	
NC 53001	NC 67313	NC 67376	NC 67271	
NC 52939	NC 68031	NC 67320	NC 67352	

Zona de studiu are următoarele vecinătăți :

- în nord – locuințe colective;
- la est – locuințe colective;
- la vest – circulații publice și complex comercial;
- la sud - locuințe individuale;

Creșterea alarmantă a numărului de vehicule din ultima perioadă a dus la ocuparea necontrolată a spațiilor pietonale și verzi de mașini parcate ilegal, pe tot parcursul zilei. Parcarea abuzivă a autoturismelor pe trotuarul din intersecțiile străzii Pietroasă cu străzile Tineretului și Victoriei descurajează circulația pietonilor și generează o imagine neatractivă.

Totodată, stația de autobuz aflată pe strada Pietroasă, este ocupată de cele mai multe ori, de mașini parcate. Acest lucru îngreunează traficul din zonă, autobuzul rămânând pe banda de circulație auto în momentul opririi în stație.

Figura 14 – Prezența parcărilor ilegale pe suprafața carosabilă și pe cea pietonală (stânga) și în stația de autobuz (dreapta)

Un alt aspect neavorabil al spațiului public este reprezentat de parările ilegale din proximitatea trecerilor de pietoni, fapt ce conduce la slaba vizibilitate a șoferilor și pietonilor în zona de trecere și scăderea siguranței rutiere în zonă. Mai mult decât atât, în proximitatea sud-estică a amplasamentului se află un areal amplu cu garaje individuale.

Astfel, se observă o utilizare ineficientă a spațiului public, cu precădere în cartiere cu locuințe colective și utilizare intensivă a teritoriului, unde densitatea populației este cea mai ridicată din municipiu iar nevoia de spații publice de calitate este la fel de acerbă.

Piața agroalimentară este utilizată parțial, vânzătorii preferând zona pietonală de lângă chioșcul de ziare, ceea ce aglomerează excesiv zona, indicând că actuala poziție a pieței este inadecvată și necesită relocare. Arborii plantați în zonă au crescut peste limitele acceptabile pentru mediul urban. Suprafața trotuarelor este din asfalt și prezintă numeroase gropi, fisuri și dislocări de borduri.

Figura 15 – Analiza morfologică a fondului construit/neconstruit

4.2.4 Facilitățile și serviciile existente în zonă și în vecinătăți

Din punct de vedere functional, zona se află într-un țesut cu locuințe colective, dotări de spații verzi și servicii.

În zonă se află locuințe P+7E - P+4E, cu diverse funcțiuni comerciale la parter.

Din punct de vedere al densității populației, arealul prezintă cele mai mari valori ale densității populației pe km² din municipiu.

Zona este deservită de sistemul de transport public local care prezintă traseu pe Strada Pietroasă și pe strada Victoriei.

Teritoriul este complet echipat la rețelele edilitare ale municipiului.

Din punct de vedere urbanistic, zona studiată este omogenă și reprezentată de locuințe colective cu funcțiuni complementare la parter, în clădiri de înălțime medie și mare. Nu sunt propuse măsuri de regenerare a zonei, singura măsură de dezvoltare fiind realizarea unei străpungeri carosabile în planul second al intersecției, spre Parcul Dávid Ferenc.

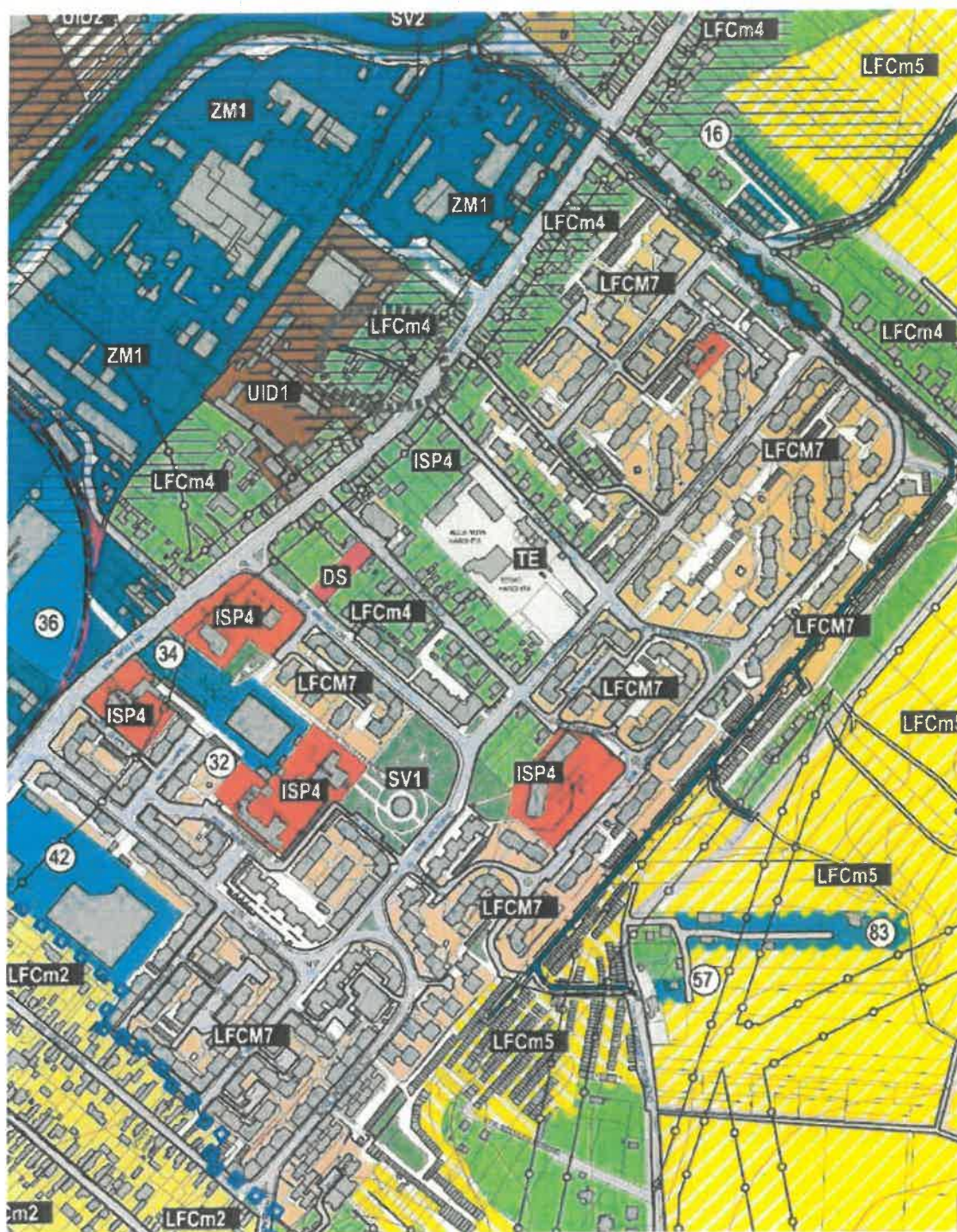

Figura 16 - - Încadrarea amplasamentului Zonei "Kisköved Zöld Tere" în planșa Reglementări urbanistice, zonificare - sursă PUG Odorheiu Secuiesc

Având în vedere situația analizată anterior, principalele măsuri necesare în vederea regenerării și reabilitării unei zone urbane, trebuie să aibă ca obiectiv principal redarea spațiului public cetățenilor și comunității din care aceștia fac parte. Reamenajarea spațiilor verzi în vederea creșterii atractivității acestora, amenajarea trotuarelor și interzicerea accesului mașinilor pe suprafața acestora prin montarea de bolarzi, amenajarea unor spații de petrecere a timpului liber în proximitatea locuințelor, gestionarea eficientă a parcajului și creșterea accesibilității către transportul public respectiv pentru transportul nemotorizat reprezintă măsuri primordiale în vederea asigurării unui spațiu public de calitate care susține dezvoltarea unor comunități închegate.

5. Necesitatea și oportunitatea investiției

5.1 Amenajarea malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alee pietonală

Râul Târnava mare și malurile acestuia sunt caracterizate de lipsa de întreținere a arealelor cu vegetație înaltă, medie și joasă. Vegetația este reprezentată în general de specii decorative cu frunziș, slab evidențiată prin exemplare decorative prin flori sau coloritul frunzelor. Acest fapt duce la o monotonie vizuală.

Din punct de vedere al stării vegetației, lipsa tăierilor și toaletărilor au îngreunat buna dezvoltare a arborilor, o parte dintre ei prezentând deviații de la structura ideală/tipică a coronamentului, cu deviații pe verticală sau ramificații asimetrice.

În același timp, malurile râului reprezintă un areal neatractiv, din cauza aluviunilor depozitate de-a lungul timpului și a deșeurilor menajere apărute în zonă. Totodată starea solului prezintă eroziuni în anumite zone reprezentând un risc de alunecare și deteriorare a malului de apă.

Figura 17 – Malurile râului Târnava Mare- Imagini reprezentative cu vegetația

Figura 18 – Malurile râului Târnava Mare și zona din proximitate – Ambient și starea infrastructurii de siguranță

Regenerarea coridoarelor verzi-albastre este crucială pentru orașe din mai multe perspective, inclusiv cea ecologică, socială și urbanistică. Pentru municipiul Odorheiu Secuiesc, un oraș de dimensiuni medii cu o populație în continuă transformare, importanța regenerării râului și spațiului public aferent este cu atât mai mare.

Coridoarele verzi-albastre se referă la conectivitatea dintre spațiile verzi (parcuri, păduri urbane, grădini) și cele albastre (râuri, lacuri, zone umede) în cadrul orașului și în împrejurimi. Acestea contribuie la crearea unui mediu urban mai sănătos, mai durabil și mai plăcut pentru locuitori.

1. Îmbunătățirea calității aerului și a microclimatului

Regenerarea infrastructurii verzi-albastre are un rol semnificativ în îmbunătățirea calității aerului, contribuind la reducerea poluării atmosferice și la captarea particulelor nocive. Vegetația și apa din aceste coridoare reglează microclimatul urban, reducând temperaturile în timpul verii prin efectul de răcire naturală (evapotranspirație) și reducerea insulelor de căldură urbană.

În Odorheiu Secuiesc, care se confruntă cu temperaturi ridicate în perioadele de vară, regenerarea acestor coridoare poate contribui la atenuarea efectelor schimbărilor climatice și la îmbunătățirea confortului termic al locuitorilor.

2. Conectivitate ecologică și biodiversitate

Coridoarele verzi-albastre sunt esențiale pentru conservarea biodiversității în orașe, creând rute naturale pentru specii de animale și plante. Ele permit circulația acestora între diferite habitate, prevenind izolarea speciilor și contribuind la un ecosistem urban sănătos.

Decolmatarea și înverzirea malurilor poate susține conservarea biodiversității și circulația florei și faunei între diferite medii.

3. Gestionarea sustenabilă a apelor pluviale și prevenirea inundațiilor.

Coridoarele albastre joacă un rol esențial în gestionarea apelor pluviale și prevenirea inundațiilor. Coridoarele verzi-albastre permit colectarea și infiltrarea apei în mod natural, prevenind supraîncărcarea rețelelor de canalizare și reducând riscul de inundații. De asemenea, ele creează spații pentru retenția apei, reducând impactul apelor de suprafață în perioadele de ploi abundente.

În Odorheiu Secuiesc, prin decolmatarea și amenajarea conformă a cursului râului, pot fi prevenite inundații și acumulări de ape.

4. Promovarea sănătății publice și a bunăstării locuitorilor

Coridoarele verzi-albastre oferă spații pentru recreere și promovarea activităților fizice, esențiale pentru sănătatea locuitorilor. Accesul la spații verzi de calitate și cursuri de apă îmbunătățește sănătatea mentală și fizică a populației, reducând nivelul de stres și oferind un mediu plăcut pentru exerciții fizice și socializare.

În Odorheiu Secuiesc, coridorul verde-albastru reprezentat de Râul Târnava poate beneficia de o rețea de piste pentru bicicliști și trasee pietonale, oferind locuitorilor oportunități de mișcare în aer liber, în special în apropierea râului și a parcului.

5. Creșterea atractivității turistice și economice

Orașele care investesc în regenerarea coridoarelor verzi-albastre devin mai atractive pentru turiști și pentru noi rezidenți, datorită îmbunătățirii calității mediului urban și a ofertei de spații

recreative. Peisajele de-a lungul râurilor sau lacurilor sunt adesea puncte de atracție turistică și pot stimula economia locală prin crearea de noi activități și evenimente.

Odorheiu Secuiesc, cu patrimoniul său cultural și istoric, ar putea atrage mai mulți turiști prin regenerarea coridorului, transformându-l în zonă de promenadă și recreere atractivă, cu evenimente sau activități sezoniere în aer liber.

6. Reducerea poluării sonore și vizuale

Coridoarele verzi, în special cele bine plantate cu arbori și vegetație, au un efect de reducere a poluării sonore din zonele intens traficate. De asemenea, ele pot acționa ca ecrane naturale, reducând poluarea vizuală cauzată de clădirile industriale sau infrastructura rutieră.

Crearea unui astfel de coridor ar putea ameliora calitatea vieții în zonele mai aglomerate sau industriale, asigurând o tranziție mai plăcută între diversele funcțiuni ale orașului.

7. Promovarea unui oraș durabil și rezilient

Coridoarele verzi-albastre sunt un element central al orașelor durabile și reziliente, care sunt mai bine pregătite să facă față provocărilor aduse de schimbările climatice și creșterea urbană. Ele contribuie la reducerea emisiilor de carbon, îmbunătățirea gestionării resurselor și la crearea unui mediu urban care susține o dezvoltare echilibrată.

Prin amenajarea malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alee pietonală, se valorifică resursele naturale disponibile și se urmărește creșterea rezilienței la efectele schimbărilor climatice.

Concluzie

Regenerarea coridorului verde-albastru reprezentat de Râul Târnava și malurile acestuia este vitală pentru îmbunătățirea calității mediului urban, consolidarea biodiversității, gestionarea sustenabilă a apelor pluviale și pentru crearea unui oraș mai rezilient și atractiv. Această investiție nu are doar solul de a îmbunătăți viața locuitorilor prin crearea unor spații mai sănătoase și mai frumoase, dar contribuie și la creșterea potențialului turistic și economic al orașului.

5.2 Regenerarea / revitalizarea Zonei "Kisköved Zöld Tere"

În cadrul zonei din nordul municipiului, arealul de studiu oferă un peisaj urban post-socialist, închis, cu fronturi ale fondului construit liniare ce denotă o oarecare monotonie străzilor Victoriei și Pietroasă. Prezența vegetației netoaletate și a multitudinii de autovehicule parcate pe domeniul public denotă o degradare și conglomerare a spațiului public scăzându-i din atractivitate și siguranță.

Figura 19 – Peisajul urban degradat zona "Kisköved Zöld Tere"-sursă Google Earth

În lipsa implementării unei politici de parcare descurajante și echitabile cu privire la toate modurile de transport, spațiul public a fost ocupat abuziv din ce în ce mai mult de mașini aflate în trafic sau mașini parcate.

Circulațiile carosabile sunt degradate prezentând gropi sau canalizații ieșite din relief îngreunând tranzitul autovehiculelor. Pe cealaltă parte, circulația pietonală este la fel de degradată și în cele mai multe locuri ocupată de parcajul vehiculelor.

Figura 20 – Cadrul urban din zona de studiu din proximitatea zonei "Kisköved Zöld Tere" Sursă Google Earth

Regenerarea urbană a spațiului public descris este esențială, atât din perspectiva calității vieții, cât și a dezvoltării durabile a orașului. Fiind un oraș mic, cu o populație care se confruntă cu provocări economice, sociale și de mediu specifice, regenerarea acestor spații poate aduce multiple beneficii.

1. Îmbunătățirea calității vieții

În zonele rezidențiale cu locuințe colective, regenerarea spațiilor publice contribuie semnificativ la creșterea calității vieții. Spațiile publice reabilitate oferă locuitorilor oportunități pentru socializare, relaxare și activități în aer liber. Într-un oraș de dimensiuni mici, ca Odorheiu Secuiesc, unde locuitorii își petrec mult timp în apropierea locuințelor, calitatea spațiilor publice din cartiere are un impact direct asupra bunăstării și confortului cotidian.

2. Consolidarea comunității și a coeziunii sociale

Spațiile publice reînnoite pot deveni locuri de întâlnire și interacțiune pentru locuitori, favorizând relațiile sociale și consolidând sentimentul de comunitate. Locuitorii sunt adesea legați prin relații sociale puternice, spațiile publice bine amenajate contribuind la menținerea unei atmosfere de coeziune și solidaritate. Evenimentele comunitare, piețele publice și zonele de recreere devin locuri centrale pentru schimburi culturale și sociale, ceea ce ajută la îmbunătățirea interacțiunii între diferite grupuri de locuitori.

3. Revitalizarea economică și atractivitatea orașului

Regenerarea urbană a spațiilor publice poate avea un impact pozitiv asupra economiei locale prin crearea unui mediu atractiv pentru noi afaceri și turiști. Spațiile publice moderne și bine întreținute atrag vizitatori, ceea ce poate stimula economia orașului, creând oportunități pentru dezvoltarea micilor afaceri, comerțului local și turismului. De asemenea, un oraș cu spații publice de calitate devine mai atractiv pentru potențialii noi locuitori și investitori, ceea ce contribuie la creșterea demografică și economică.

4. Îmbunătățirea sănătății și bunăstării locuitorilor

Accesul la spații publice verzi și sigure este esențial pentru sănătatea fizică și mentală a locuitorilor. Prin regenerarea urbană, orașul poate oferi locuitorilor mai multe oportunități de a face mișcare, de a se relaxa și de a petrece timp în aer liber. Zonele verzi, locurile de joacă și traseele pietonale bine întreținute sunt fundamentale pentru o viață activă și reducerea nivelului de stres.

5. Sustenabilitate și gestionarea mediului

Regenerarea spațiilor publice poate sprijini gestionarea durabilă a mediului urban prin crearea de noi spații verzi și infrastructură ecologică. În Odorheiu Secuiesc, implementarea soluțiilor ecologice, cum ar fi coridoarele verzi, amenajarea de spații verzi sau utilizarea materialelor prietenoase cu mediul, poate contribui la creșterea rezilienței la schimbările climatice, îmbunătățirea calității aerului și reducerea poluării. În plus, introducerea unor spații verzi urbane bine planificate contribuie la captarea apei pluviale, prevenind inundațiile și îmbunătățind managementul resurselor naturale.

6. Combaterea efectelor îmbătrânirii infrastructurii

Multe zone rezidențiale din municipiu, sunt marcate de o infrastructură veche și degradată, care nu mai răspunde nevoilor moderne ale locuitorilor. Regenerarea urbană permite modernizarea infrastructurii, de la trotuare și iluminat public, până la zone de parcare și spații de recreere, îmbunătățind astfel siguranța și funcționalitatea acestor spații. Acest lucru este deosebit de important în contextul locuințelor colective, unde densitatea populației este mai mare, iar cerințele pentru spații publice de calitate sunt esențiale.

7. Crearea unui oraș mai incluziv și accesibil

Regenerarea urbană poate include măsuri pentru creșterea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile. Odorheiu Secuiesc poate deveni mai incluziv prin reabilitarea spațiilor publice și crearea unor facilități accesibile pentru toți locuitorii, indiferent de vârstă sau abilități. Rutele pietonale accesibile, rampele pentru scaune cu rotile, mobilierul urban

ergonomic și alte elemente de design incluziv sunt aspecte importante care trebuie abordate în cadrul regenerării.

8. Stimularea participării civice

Regenerarea spațiilor publice implică deseori participarea activă a locuitorilor, care pot contribui la designul și planificarea acestor spații. În Odorheiu Secuiesc, implicarea comunității în proiectele de regenerare poate întări legătura dintre cetățeni și orașul lor, promovând un sentiment de apartenență și responsabilitate față de mediul urban.

5.3 Implicarea comunității locale în procesul de regenerare urbană

Pe parcursul proiectului, a fost implementată o măsură de implicare și consultare a comunității locale. Aceasta este reprezentată de publicarea unui chestionar cu scopul de identificare a nevoilor și a problemelor semnalate în cadrul proiectelor de regenerare urbană, la care au participat o parte din membrii comunității locale împreună cu grupurile de actori urbani implicați.

În cadrul chestionarelor au fost adresate întrebări cu privire la gradul de satisfacere al spațiilor publice urbane existente, importanța necesității unor proiecte de regenerare urbană, problemele întâmpinate în zonele supuse regenerării, intervențiile prioritare asupra spațiilor publice și impactul acestora asupra comunității locale.

Zona reprezentată de Amenajarea malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alee pietonală

Astfel, pentru Zona reprezentată de Amenajarea malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alee pietonală, referitor la gradul de satisfacție al zonei, din perspectiva populației, doar 5,5% din respondenți sunt foarte mulțumiți de zonă, în timp ce 33% sunt nemulțumiți și 44% sunt foarte nemulțumiți de zonă.

Totodată, principalele probleme întâlnite în zona sunt: lipsa pistelor de biciclete, prezenta spațiilor de socializare degradate și lipsa siguranței în zona.

Zona reprezentată de Regenerarea / revitalizarea Zonei "Kisköved Zöld Tere".

Pentru Zona reprezentată de Kisköved Zöld Tere, referitor la gradul de satisfacție al populației, doar 3% din respondenți sunt foarte mulțumiți de calitatea spațiului public, în timp ce 56% sunt foarte nemulțumiți și 18% sunt nemulțumiți de calitatea spațiului public.

Principalele probleme ale spațiului public, în opinia cetățenilor, sunt: numărul mare de mașini parcate, prezența aleilor, a treptelor de acces, a spațiilor și dotărilor de socializare degradate și accesul îngreunat al populației cu mobilitate redusă.

În opinia cetățenilor, cele mai importante măsuri pentru revitalizarea spațiilor publice, sunt reprezentate de:

- Amenajarea malurilor Râului Târnava Mare;
- Amenajarea spațiilor verzi;
- Dotarea trotuarelor cu mobilier urban (bănci, piste de bicicletă, coșuri de gunoi);
- Modernizarea pietonalelor;

- Realizarea de piste de biciclete și rastele;
- Creșterea siguranței în spațiile publice;
- Creșterea siguranței rutiere (marcaje, treceri de pietoni înălțate, bolarzi, semafoare pietoni, iluminat, etc).

Totodată, aceste zone cu potențial de regenerare sunt complementare cu alte investiții implementate sau care sunt în stadiul de proiect, și anume:

- Dezvoltarea integrată a cetății Székely TÁmadt din municipiul Odorheiu Secuiesc prin Ob. 1. Realizarea centrului cultural recreativ, Ob.2. Reabilitarea infrastructurii stradale;
- Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere din municipiul Odorheiu Secuiesc în vederea diminuării traficului rutier și reducerea emisiilor de carbon;
- Amenajarea zonei verzi Cserehá prin reconversia și reutilizarea terenului, respectiv refuncționalizarea clădirii degradate al Observatorului Astronomic;
- Elaborarea/actualizarea în format GIS a documentațiilor de amenajare a teritoriului și de planificare urbană - Elaborare PMUD și PUG - Zona CENTRALĂ"

Proiectele complementare menționate se concentrează pe mai multe direcții esențiale – culturale, ecologice, de mobilitate urbană și infrastructură digitală – ceea ce creează o sinergie între ele și susține o dezvoltare coerentă și sustenabilă.

Beneficii pe termen lung:

- Calitatea vieții locuitorilor va crește prin accesul la spații publice mai bine amenajate, reducerea poluării și stimularea activităților culturale și recreative.
- Creșterea atractivității turistice și economice a orașului va aduce beneficii locale, cum ar fi crearea de locuri de muncă și stimularea economiei locale.
- Dezvoltarea urbană coerentă și planificată strategic, cu respect pentru patrimoniu și mediu, va transforma Odorheiu Secuiesc într-un oraș mai rezilient și durabil, pregătit să facă față provocărilor viitoare.

Pe lângă investițiile menționate anterior, Municipiul Odorheiu Secuiesc urmează să demareze și alte proiecte în vederea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic, turismului și securității locale, prin acțiuni de regenerare urbană în următoarele zone:

- Reamenajarea spațiului public piața Maria situat în cartierul Cserehá;
- Reamenajare teren de joacă pentru copii situat în Aleea Teilor;
- Reamenajare teren de joacă pentru copii situat în spatele Bld. Independenței deasupra garajelor;

Revitalizarea și regenerarea urbană a zonelor din Odorheiu Secuiesc va fi realizată printr-o abordare integrată, luând în considerare importanța spațiilor publice și a dotărilor descrise, care sunt esențiale în structura unui oraș modern și funcțional. Totodată, se va ține cont de măsurile și nevoile populației, aceasta reprezentând consumatorul și utilizatorul final al investițiilor. Proiectele de regenerare urbană vor fi bazate pe proiecte complexe de specialitate, axate pe îmbunătățirea calității vieții printr-o serie de intervenții menite să aducă beneficii locuitorilor și să îmbunătățească imaginea urbană.

5.4 Concluzii

În prezent, malurile râului Târnavă Mare prezintă o amenajare modestă, mai cu seamă în partea de nord în imediata vecinătate a Parcului Central, intervențiile realizându-se punctual. Din punct de vedere al disfuncționalităților, menționăm următoarele probleme ale situației existente, ce vor fi remediate prin proiecte integrate de regenerare și revitalizare urbană:

- Lipsa unui concept general al spațiilor verzi din cadrul municipiului;
- Slabă valorificare a potențialului peisajului;
- Circulații pietonale / alei și platforme, în stare avansată de degradare – alei și drumuri din incintă și din imediata vecinătate;
- Infrastructura aleilor împiedică accesul persoanelor cu dizabilități sau a cărucioarelor, neexistând rampe pentru asigurarea accesului persoanelor cu mobilitate redusă în Parcul Central și în zona de promenadă a râului;
- Necesitatea dezvoltării de noi funcțiuni și tipologii de dotări pentru: loisir, agrement și distracție, odihnă, relaxare și contemplare, joc pentru toate categoriile de vârstă;
- Deficit de spațiu public amenajat corespunzător (piețe și piațete, locuri de întâlnire și de organizare diferite evenimente ale vieții urbane și activități publice comunitare) cu dotări diverse, adaptate amplasamentului, funcțiunii dominante și a utilizatorilor (locuitori, vizitatori și/sau turiști);
- Insuficiența dotărilor și tipologiilor de spații verzi dedicate agrementului, sportului, odihnei și loisir / activităților de petrecerea timpului liber, locurilor de joacă pentru copii care să crească gradul de atractivitate pentru locuitori și turiști;
- Abordarea fragmentară a peisajului, fără integrarea către și dinspre zonele din vecinătate;
- Lipsa dotărilor și a mobilierului urban din zona centrală și sudică a râului creează un spațiu neprimitor;
- Lipsa de întreținere generală, se regăsește la nivelul circulațiilor și a cadrului natural reprezentat de Râul Târnavă;
- Inexistența unor zone de continuitate, alei/penetrații verzi care să facă legătura cu zonele din vecinătate;
- Se constată o monotonie accentuată, fără zone de contrast de masă vegetală (gabarit, înălțime), de cromatică și/sau de textură (foliaj, coajă), în cadrul zonei;
- Aspectul general al vegetației este unul neglijat, cu specii crescute spontan, cu o siluetă a coronamentului care necesită toaletare/întreținere.
- Degradarea spațiilor verzi, precum și lipsa lucrărilor de îngrijire, determină apariția unor probleme care au reflectare în calitatea aerului, în estetica urbană, în calitatea vieții, etc.
- Nedelimitarea aleilor de spațiul verde are consecințe în creșterea cantității de pulberi în aer, pe carosabile și pe trotuare;
- Vegetația lipsită de întreținere contribuie la imaginea neatractivă a zonelor;
- Risc de afectare a biodiversității ca urmare a dezvoltării unor specii invazive sau a manifestării unor fenomene meteo extreme (caniculă, precipitații puternice, etc.) care pot fi ameliorate prin plantații și spații verzi;

6. Principalele activități și soluții privind regenerarea zonelor

Ținând cont de faptul că noile concepte și strategii ale Uniunii Europene în domeniul regenerării urbane atestă necesitatea ca Municipiul Odorheiu Secuiesc să se poată racorda sistemului de valori ecologice generale, acestea trebuie să fie implementate cu scopul obținerii unui ambient construit sustenabil.

Palierele care stau la baza unui sistem de valori universale sunt:

- Siguranța și securitatea – Creșterea siguranței și a securității pentru utilizatorii care tranzitează zona și pentru cei utilizatori, împreună cu zonele adiacente;
- Mediul – Reducerea poluării atmosferice și fonice, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului energetic, prin amenajarea spațiului verde și densificării acestuia;
- Eficiența economică – Atragerea unor investiții locale și a antreprenoriatului prin amenajarea unor spații comerciale mici sau a unor târguri, fapt ce ar putea activa zona din punct de vedere economic;
- Calitatea mediului urban – Contribuția la creșterea calității mediului urban printr-o proiectare eficientă și durabilă care să aducă beneficii cetățenilor, al economiei și al societății în ansamblu.

Principalele obiective ale Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Odorheiu Secuiesc, au în vedere regenerarea spațiilor publice și creșterea calității locuirii, implicând astfel finalizarea proiectelor de infrastructură a rețelelor urbane, implementarea unui sistem de trafic care să răspundă nevoilor rezidențiale, transformarea în spații de agrement a zonelor degradate și punerea în valoare a spațiilor publice locale destinate comunității.

Cele mai importante aspecte ale procesului de regenerare și revitalizare urbană constau în:

- A. Transformarea spațiului public existent utilizat neadecvat într-un spațiu urban de calitate în detrimentul extinderii periferice urbane - urban sprawl;
- B. Soluționarea problemelor urbane prin crearea unui set de atracții sociale, locuri de petrecere a timpului liber sau alte spații urbane atractive;
- C. Sporirea atractivității zonei, dincolo de lucrările de amenajare de infrastructură;
- D. Impactul asupra economiei locale, prin crearea unui mediu favorabil dezvoltării micilor afaceri locale, diversificarea funcțiilor economice din zonă;
- E. Asigurarea conectivității zonei, precum și găsirea de soluții de mobilitate și accesibilitate sustenabile;
- F. Crearea unui cadru prielnic pentru susținerea interacțiunilor sociale și a unei comunități încheiate.
- G. Promovarea și protejarea biodiversității din spațiile verzi modernizate prin proiect

A. Transformarea spațiului public existent utilizat neadecvat într-un spațiu urban de calitate în detrimentul extinderii periferice urbane - urban sprawl

Autoritatea publică locală își propune transformare spațiului existent neutilizat sau utilizat necorespunzător într-un spațiu de calitate, fiind poziționat în zone centrale ale municipiului, accesibile pentru toți locuitorii zonei, în detrimentul extinderii periferice urbane.

Fiind vorba de dotări și zone publice importante pentru desfășurarea activităților cotidiene ale populației, se propune reorganizarea și refuncționalizarea acestora pentru o utilizare eficientă și echitabilă a teritoriului.

În loc să se permită extinderea orașului spre periferie, care ar putea duce la un consum ineficient al terenurilor și la fragmentarea spațiului urban, proiectul vizează îmbunătățirea calității spațiilor urbane centrale existente. Aceasta implică revitalizarea spațiului public Kisköved Zöld Tere și Amenajarea malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alei pietonală care traversează și conectează atracții importante ale orașului pentru a le transforma în zone urbane atractive, multifuncționale, care să răspundă nevoilor locuitorilor.

Prin reorganizarea și modernizarea malurilor, se va maximiza utilizarea spațiului existent, transformând zonele sub-utilizate și chiar degradate în spații funcționale și atractive prin reamenajarea spațiilor verzi, îmbunătățirea infrastructurii pietonale, inserarea de și crearea de zone de agrement.

Prin reorganizarea spațiului public Kisköved Zöld Tere trebuie să se urmărească utilizarea echitabilă a terenului și revitalizarea spațiului pentru toți locuitorii comunității.

B. Soluționarea problemelor urbane prin crearea unui set de atracții sociale, locuri de petrecere a timpului liber sau alte spații urbane atractive;

Prin regenerarea zonelor studiate se propun o serie de intervenții care răspund în mod direct la problemele și nevoile identificate de comunitatea locală în cadrul consultării publice. Aceste investiții urmăresc transformarea spațiilor urbane de-a lungul râului Târnavă într-un mediu mai atractiv, accesibil și funcțional și refuncționalizarea și utilizarea echitabilă a spațiului public Kisköved, în favoarea întregii comunități, nu doar în scopul de garare a automobilelor.

Iată cum investițiile propuse contribuie la rezolvarea problemelor punctuale identificate de comunitatea din ținutul secuiesc:

- Crearea de spații verzi și amenajarea peisagistică: Pentru a aborda problema atractivității scăzute a zonei, proiectele includ extinderea și reamenajarea spațiilor verzi. Prin plantarea de arbori, arbuști și flori, crearea de peluze și grădini decorative, zona va deveni mai estetică și plăcută pentru locuitori și turiști.
- Mobilier urban și zone de socializare: Amplasarea de mobilier urban modern, precum bănci, mese de picnic, foișoare și locuri de joacă, va oferi locuri de odihnă și socializare pentru diverse categorii de persoane. Aceste amenajări vor face zona mai primitoare și vor încuraja comunitatea să petreacă mai mult timp în aer liber.
- Organizarea de evenimente publice: Pentru a răspunde la preocupările privind lipsa evenimentelor culturale și sportive, proiectul prevede crearea unor zone multifuncționale care să poată găzdui evenimente comunitare. Scopul este de a dinamiza viața urbană prin festivaluri, târguri, piețe volante și competiții sportive, ceea ce va spori atractivitatea zonelor. Disponibilitatea de teren dar și liniaritatea râului îl fac ușor accesibil, acesta devenind un liant în cadrul comunității locale.
- Modernizarea infrastructurii pietonale: Pentru a aborda problema accesibilității deficitare, regenerarea urbană trebuie să includă reabilitarea și lărgirea trotuarelor, precum și crearea de alei pietonale și rampe pentru persoane cu dizabilități. Acest lucru va facilita accesul în

zona pentru toți locuitorii, inclusiv pentru persoanele cu mobilitate redusă, părinți cu cărucioare și persoane în vârstă.

- **Amenajarea pistelor de biciclete:** de-a lungul râului se recomandă amenajarea unor piste pentru biciclete, oferind astfel o opțiune sigură și sustenabilă pentru deplasare. Aceasta va încuraja mobilitatea verde și va reduce dependența de autoturisme, contribuind la decongestionarea traficului și la creșterea accesibilității.
- **Curățenie și amenajare:** Intervențiile propuse includ măsuri pentru îmbunătățirea curățeniei și întreținerii spațiilor publice. Amplasarea de coșuri de gunoi în zone cheie și organizarea de acțiuni periodice de curățenie vor contribui la menținerea unui mediu curat și sănătos. Totodată, montarea de camere de supraveghere vor avea ca efect descurajarea vandalizării spațiilor amenajate.
- **Amenajarea parcarilor:** Pentru a soluționa problema numărului mare de mașini parcate în zona Kisköved, proiectul include reorganizarea spațiilor de parcare care să reducă impactul vizual și să optimizeze utilizarea spațiului. Scopul este de a gestiona eficient parcarile fără a afecta negativ spațiul public destinat pietonilor și bicicliștilor.
- **Iluminat public eficient:** Pentru a crește nivelul de siguranță în zonă, dar și pentru menținerea în condiții optime a componentelor investiției prin reducerea vandalismului, proiectele prevăd instalarea de sisteme moderne de iluminat public, bazate pe tehnologii LED eficiente energetic. Iluminatul adecvat va face zonele publice mai sigure în timpul serii și nopții și va descuraja comportamentele antisociale/de vandalism.

C. Sporirea atractivității zonei dincolo de lucrările de amenajare a infrastructurii

- **Calitatea spațiului public:** Pe lângă lucrările de infrastructură de bază, proiectul se concentrează pe crearea unui mediu urban atractiv. Aceasta include mobilier urban de calitate, iluminat public modern și eficient energetic, amenajări peisagistice plăcute și utilizarea materialelor durabile și estetice care să invite trecătorul să petreacă mai mult timp în spațiul comunitar.
- **Experiența utilizatorului:** Atractivitatea zonei este sporită prin crearea unei experiențe plăcute pentru utilizatori. Zone de odihnă, spații verzi bine întreținute și o infrastructură adaptată pentru toate categoriile de utilizatori (pietoni, bicicliști, persoane cu dizabilități) vor contribui la transformarea zonelor în destinații preferate pentru relaxare și socializare.
- **Activități permanente și sezoniere:** Organizarea de evenimente periodice, precum târguri, piețe sezoniere sau competiții sportive, va aduce dinamism zonei și va atrage diverse segmente ale populației.

D. Impactul asupra economiei locale, prin crearea unui mediu favorabil dezvoltării micilor afaceri locale, diversificarea funcțiunilor economice din zonă;

Investițiile în amenajarea zonelor vor avea un impact semnificativ asupra economiei locale. Aceste intervenții vor contribui la creșterea atractivității orașului, la dezvoltarea infrastructurii și la îmbunătățirea calității vieții pentru locuitori prin:

- **Încurajarea turismului și creșterea atractivității zonei centrale:** Modernizarea malurilor Râului Târnava Mare, cu accent pe spații verzi, curățare maluri, zone de relaxare, piste de biciclete

și alte facilități de agrement, va face municipiul mai atractiv pentru turiști. Malurile reamenajate vor oferi experiențe plăcute pentru vizitatori, precum plimbări de-a lungul râului Târnava Mare, evenimente în aer liber și activități recreative. Cu infrastructura modernizată, municipiul va putea găzdui mai multe evenimente, precum festivaluri, târguri, competiții sportive sau concerte în aer liber. Aceste evenimente vor atrage atât locuitori, cât și vizitatori din alte orașe, generând venituri suplimentare pentru sectorul turistic și pentru afacerile locale.

- **Stimularea afacerilor locale și crearea de noi oportunități de afaceri:** Odată cu atragerea unui număr mai mare de vizitatori, afacerile locale, precum restaurantele, cafenelele, magazinele și hotelurile, vor beneficia de un flux crescut de clienți. Modernizarea malurilor și a zonei Kisköved poate duce la creșterea vânzărilor și la extinderea afacerilor existente. Proiectul creează oportunități pentru deschiderea de noi afaceri, cum ar fi chioșcuri, terase, servicii de închiriere biciclete sau bărci, sau magazine cu produse artisanale și suveniruri. Aceste inițiative vor contribui la diversificarea economiei locale și la crearea de locuri de muncă.

- **Crearea de Locuri de Muncă:** Lucrările de modernizare și revitalizare vor necesita forță de muncă specializată în construcții, arhitectură peisagistică, instalații electrice și alte domenii. Aceasta va duce la crearea de locuri de muncă temporare pe durata implementării proiectului. După finalizarea lucrărilor, întreținerea și administrarea noilor facilități vor crea locuri de muncă permanente. Acestea includ posturi în domenii precum întreținerea spațiilor verzi, administrarea zonelor comerciale sau organizarea de evenimente.

Totodată, prin implementarea proiectului zonele vor deveni magnet pentru micile afaceri locale de tip restaurant/cafenea și nu numai.

- **Stimularea economiei verzi și a mobilității durabile:** Amenajarea pistelor de biciclete și a zonelor pietonale va încuraja mobilitatea verde, reducând dependența de transportul auto. Investițiile în spații verzi și infrastructură durabilă vor contribui la îmbunătățirea calității vieții în municipiu, făcând orașul mai atractiv pentru rezidenți și potențialii investitori. Un mediu urban sănătos și prietenos cu mediul poate duce la creșterea productivității și la dezvoltarea unei economii locale sustenabile.

- **Reducerea costurilor pe termen lung:** Implementarea de sisteme de iluminat eficiente energetic și gestionarea eficientă a spațiilor verzi va duce la reducerea costurilor de întreținere pe termen lung. Aceasta va elibera resurse bugetare care pot fi investite în alte proiecte de dezvoltare locală. O infrastructură urbană modernă și atractivă poate contribui la reducerea costurilor de sănătate publică prin promovarea unui stil de viață activ și reducerea poluării, ceea ce se traduce în beneficii economice pe termen lung pentru comunitate.

E. Asigurarea conectivității zonei și soluții de mobilitate și accesibilitate sustenabile

Pistele de bicicletă de pe malul râului Târnava Mare se vor conecta cu infrastructura existentă pe strada Tamási Áron și vor favoriza accesul populației de-a lungul malurilor. În zona Kisköved, spațiul public își va recăpăta funcționalitatea, prin utilizarea echitabilă a spațiului public în favoarea pietonilor. Proiectele includ elemente care să asigure accesibilitatea pentru toate categoriile de utilizatori, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități. Aceasta implică

construirea de rampe, trotuare largi și netede, treceri de pietoni adaptate și alte facilități care să permită accesul ușor și sigur în spațiu.

F. Crearea unui cadru prielnic pentru susținerea interacțiunilor sociale și a unei comunități încheiate.

Amenajarea malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alee pietonală și a zonei "Kisköved Zöld Tere" nu doar că îmbunătățește aspectul estetic și funcțional al zonei, dar creează și un spațiu comun pentru locuitori și vizitatori. Aceste zone publice devin locuri unde oamenii se pot aduna, pot socializa și desfășura activități de petrecere a timpului liber, fie că este vorba de plimbări, sporturi sau întâlniri informale. Mai mult decât atât, interacțiunile în spațiul public pot forma comunități unite și implicate în viața și calitatea spațiului public.

G. Promovarea și protejarea biodiversității din spațiile verzi modernizate prin proiect

Proiectele de regenerare urbană trebuie să respecte principiul "Do NO Significant Harm" – DNSH.

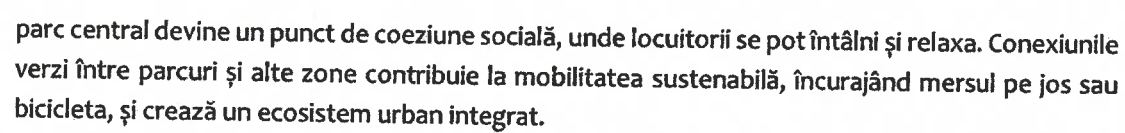
Prin proiectul de regenerare "Amenajarea malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alee pietonală" se urmărește decolmatarea malurilor și a cuvei și curățarea și plantarea de vegetație autohtonă. Aceste măsuri au ca scop susținerea și protejarea biodiversității și creșterea rezilienței urbane.

Proiectul de revitalizare a zonei "Kisköved Zöld Tere" vizează utilizarea echitabilă a terenului prin reorganizarea parcurilor, amenajarea pietonalelor și a spațiilor verzi. Proiectul va urmări creșterea calității spațiilor publice, a spațiilor verzi în zona urbană puternic mineralizată, susținerea biodiversității și a unui microclimat optim. Promovarea și protejarea biodiversității în spațiile verzi modernizate reprezintă o prioritate esențială pentru proiectele urbane sustenabile. Aceste inițiative vizează crearea unui echilibru între dezvoltarea urbană și conservarea naturii, integrând soluții ecologice inovatoare. Prin modernizarea spațiilor verzi, se pot introduce habitate prietenoase pentru specii native, cum ar fi zone umede, pajiști florale și arbori autohtoni. Aceste măsuri oferă refugii pentru faună și contribuie la refacerea echilibrului ecologic.

O bună proiectare și planificare peisagistică asigură diversitatea speciilor prin selectarea plantelor potrivite, promovând polenizarea și combaterea dăunătorilor într-un mod natural. În plus, se acordă o atenție specială managementului resurselor, cum ar fi utilizarea sustenabilă a apei și a solului, reducând impactul negativ asupra mediului. Educația comunității și implicarea cetățenilor joacă un rol vital în protejarea biodiversității. Prin informare și implicare directă, locuitorii devin mai conștienți de beneficiile spațiilor verzi și contribuie activ la menținerea lor. Astfel, aceste proiecte nu doar îmbunătățesc calitatea vieții urbane, ci și sprijină eforturile globale de combatere a schimbărilor climatice și de conservare a ecosistemelor.

Conectarea spațiilor verzi dintr-un cartier dens populat cu un parc central, de tip nucleu (Parcul Dávid Ferenc) este esențială pentru crearea unui mediu urban sănătos și funcțional. Aceste legături verzi îmbunătățesc calitatea vieții prin facilitarea accesului la natură, reducerea stresului și promovarea activităților recreative. Rețeaua de spații verzi continuă contribuie la microclimatul local, reducând temperatura și poluarea aerului, în timp ce oferă refugii pentru biodiversitate. Un

parc central devine un punct de coeziune socială, unde locuitorii se pot întâlni și relaxa. Conexiunile verzi între parcuri și alte zone contribuie la mobilitatea sustenabilă, încurajând mersul pe jos sau bicicleta, și crează un ecosistem urban integrat.

7. Conceptul de regenerare și revitalizare urbană – principii și activități

Regenerarea urbană reprezintă un proces complex și strategic de revitalizare, reamenajare și îmbunătățire a unei zone urbane existente, cu scopul de a-i reda vitalitatea, a îmbunătăți calitatea vieții pentru locuitorii săi și a-i crește atractivitatea economică și socială. Acest proces implică adesea o abordare holistică care poate include schimbări în infrastructură, reamenajare urbanistică, refacerea spațiilor publice sau a spațiilor verzi, revitalizarea zonelor și alte inițiative menite să aducă îmbunătățiri semnificative într-o comunitate urbană. Astfel, regenerarea urbană a zonelor de interes dintr-un oraș urmărește creșterea standardelor de trai, prin îmbunătățirea calității mediului înconjurător într-o comunitate urbană și realizarea de spații multifuncționale în vederea utilizării eficiente a terenului.

Totodată, pe lângă amenajările și dotările necesare pentru diferitele categorii de oameni din zonă, este necesară integrarea tehnologiilor și a sistemelor pentru a administra în mod eficient și securizat resursele disponibile, în vederea îmbunătățirii calității vieții cetățenilor, dezvoltării comunității și protejării mediului.

Procesul de regenerare urbană este fundamental în crearea de orașe și zone urbane care sunt mai sustenabile din punct de vedere ecologic, social și economic. Integrarea unor principii ecologice generale în acest proces este esențială pentru atingerea unui ambient construit care să contribuie la protecția și dezvoltarea durabilă a mediului natural.

Toate aceste elemente alese în funcție de context și nevoi pot avea ca efecte scontate susținerea unei comunități sănătoase și o dezvoltare durabilă și eficientă a orașelor.

Astfel, regenerarea urbană trebuie să reconstruiască și să susțină dezvoltarea unei părți a orașului într-o manieră holistică „place-based approach”, în raport cu problemele de ordin economic, social și cultural întâlnite, stabilind sinergii între ele pentru un rezultat care depășește cadrul fizic. Intervențiile propuse trebuie să răspundă nevoilor de ordin spațial dar și nevoilor socio-economice și culturale ale comunităților locale.

Abordarea folosită trebuie să țină cont de problemele identificate în spațiul urban dar și de nevoile comunității locale și să direcționeze măsuri și intervenții ca răspuns la acestea.

Conceptul de regenerare trebuie să aibă la bază următoarele principii cheie:

- Dezvoltarea urbană integrată în raport cu aspectele economice, sociale și de mediu, care urmărește utilizarea eficientă a spațiului public;
- Stimularea diversității funcționale, sociale precum și combaterea segregării;
- Asigurarea accesului populației la zonele de regenerare urbană;
- Implicarea comunităților locale și a stakeholderilor în procesul de planificare;
- Sporirea identității locului și a sentimentului de apartenență prin găzduirea activităților socio-culturale, sportive sau de promovare a turismului în spațiul public regenerat.

Astfel, regenerarea urbană reprezintă un mijloc eficient de promovare a dezvoltării durabile a orașelor, abordând simultan aspectele ecologice, sociale și economice pentru a crea comunități mai sănătoase și mai durabile.

Proiectele de regenerare urbană, delimitate prin studiul de față, vor avea implicații în mai multe domenii, pentru atingerea efectelor scontate, și anume:

Spațiu verde: măsuri de creștere a suprafețelor verzi și a calității acestora, inserarea de locuri de relaxare și întâlnire, locuri de joacă pentru copii, elemente de delimitare și partajare a spațiilor;

Mobilitate: realizarea de infrastructuri sigure, atractive și coezive pentru deplasările nemotorizate, pentru încurajarea acestora, reducerea sedentarismului și a poluării, creșterea siguranței și îmbunătățirea imaginii și calității urbane;

Utilizare echitabilă a terenului: propuneri asupra utilizării terenului în vederea valorificării spațiului existent și crearea de zone pentru comunitate;

Incluziune socială și participativă: prin crearea de spații multifuncționale și atractive pentru copii, tineri, părinți, bătrâni și persoane cu mobilitate redusă, în vederea petrecerii timpului în spațiul public și scăderea sedentarismului;

Protecția mediului: prin măsuri de protejare a spațiilor verzi, de colectare selectivă a deșeurilor și reducerea emisiilor GES.

Pentru zona de mal aferentă cursului de apă existent se pot derula următoarele tipuri de intervenții:

- Executarea de lucrări hidrotehnice de regularizare a cursurilor râurilor și de amenajare a malurilor râurilor și lacurilor;
- Construirea/amenajarea/extinderea/reabilitarea unei zone de promenadă pietonală, puncte de belvedere și spații destinate recreerii, dar și dezvoltarea infrastructurii necesare pentru atragerea în zonă a activităților economice;
- Executarea unor lucrări de amenajări ale spațiului public și modificări ale circulației rutiere existente pentru a fluidiza accesul către frontul de apă al râurilor și lacurilor;
- Amenajări peisagistice, crearea de parcuri tematice, modernizarea sau extinderea de parcuri și spații verzi, aliniamente plantate pe malul râurilor sau al lacurilor;
- Promovarea infrastructurii verzi în zonele de regenerare urbană, încurajarea folosirii de către comunitate a unor mijloace alternative nepoluante de transport sau mai puțin poluante și sprijin pentru infrastructura nemotorizată, realizarea de coridoare ecologice urbane și refacerea conectivității coridoarelor ecologice, de tipul extinderii pistelor și traseelor pentru biciclete, spații de parcare pentru biciclete, inclusiv introducerea unor sisteme de închiriere de biciclete, implementarea unor sisteme de monitorizare, supraveghere și de siguranță specifice infrastructurii verzi, coridoare verzi și perdele forestiere;

- Reabilitarea fondului vegetal prin înlocuirea și completarea arborilor și plantelor degradate, bolnave, dispărute;
- Reabilitarea componentelor peisagistice, vegetale și arhitecturale;
- Crearea, modernizarea, extinderea și întreținerea de amenajări peisagistice, de spații verzi și altele asemenea, inclusiv parcuri/păduri urbane, acoperișuri verzi, grădini urbane, conectivitate ecologică;
- Realizarea de sisteme de irigații inteligente asupra spațiilor verzi amenajate în zona de regenerare;
- Montarea de sisteme de iluminat public destinate punerii în valoare a vegetației, a statuiilor și a altor componente cu valoare peisagistică și arhitecturală, montarea de sisteme de supraveghere, inclusiv sisteme adecvate pentru persoanele cu dizabilități;

Pentru spațiul public "Kisköved Zöld Tere" se pot derula următoarele tipuri de intervenții:

- Modernizarea și reconfigurarea sistemului de transport, a rețelelor stradale și a căilor de rulare în zona de interes, implementarea de sisteme destinate managementului inteligent al traficului rutier urban și dezvoltarea infrastructurii necesare, pentru fluidizarea traficului și asigurarea unei coordonări unitare a tuturor rețelelor de transport public;
- Realizarea de sisteme de supraveghere și de siguranță, inclusiv wi fi, amenajarea spațiilor publice și a stațiilor de transport public cu sisteme electronice inteligente de informare, inclusiv sisteme de informare și atenționare destinate persoanelor cu dizabilități;
- Realizarea de sisteme de parcare verticală, multietajate, precum și amenajarea, reabilitarea, modernizarea locurilor de parcare, inclusiv prin executarea de locuri de parcare temporară, de reședință, dacă acestea sunt strict necesare și sunt destinate zonei de regenerare urbană;
- Revitalizarea spațiului public prin implementarea de soluții urbanistice și tehnice, integrate și adecvate, prin lucrări de întreținere, dotare sau, după caz, reabilitare a mobilierului urban degradat, reparare a împrejmuirilor, a stâlpilor și a lămpilor de iluminat public cu valoare istorică, a indicatoarelor și plăcuțelor cu nume de străzi, inclusiv reabilitarea pavajelor existente prin reutilizarea pietrei cubice existente cu valoare estetică și de patrimoniu;
- Realizarea de sisteme de irigații inteligente asupra spațiilor verzi amenajate în zona de regenerare;
- Reabilitarea/modernizarea și retehnologizarea sistemelor existente de iluminat public, dezvoltarea unor sisteme de iluminat public performant și eficient energetic în zona de regenerare urbană;
- Măsuri pentru construirea imaginii urbane prin proiecte de artă contemporană și implicarea comunității locale, contribuind la durabilitatea urbană a locurilor caracterizate în mod tradițional de degradare și includerea artei stradale în proiectele de dezvoltare a

comunităților, incluziune socială, îmbunătățirea mediului fizic, îngrijirea spațiilor comune, marketing teritorial.

Revitalizarea și regenerarea urbană va fi abordată într-o manieră integrată, având în vedere că spațiile verzi sunt o componentă a sistemului și se vor desfășura numai pe bază de proiecte complexe de specialitate ce vor viza ameliorarea imaginii urbane, dezvoltarea cu prioritate a deplasărilor pietonale și a zonelor de adunare destinate acestora, organizarea mobilierului urban și a vegetației.

8. Delimitarea zonelor de regenerare urbană

Eliminarea sau reducerea disfuncțiilor constatate în urma analizei situației existente asupra celor două zone importante la nivelul comunității locale se va realiza valorificând potențialul de dezvoltare, urmărind creșterea calității vieții locuitorilor și dezvoltarea economică și socială prin proiecte de regenerare urbană, care vor avea ca rezultat reabilitarea și potențarea spațiilor publice evidențiate în zone cheie ale orașului, creșterea suprafețelor plantate și amenajarea conformă a acestora, susținerea și extinderea activităților culturale, de recreere și agrement, asigurarea accesului la amenajări echitabile și incluzive care să susțină comunități locale implicate și prietenoase, protejarea și valorificarea patrimoniului natural, cultural și construit, dar și crearea unui cadru prielnic pentru dezvoltarea afacerilor locale. Din perspectivă socială, zonele publice încurajează interacțiunea socială și stimulează interacțiunile în rândul comunității, iar din perspectivă economică pot contribui la dezvoltarea micilor afaceri.

Elementele fundamentale care trebuie ameliorate în procesele de regenerare urbană pot fi structurate în trei mari categorii, și anume:

Dezvoltarea economică prin asigurarea viabilității și a atractivității mediului;

Componenta socială cuprinde asigurarea unor spații cu identitate și o calitate ridicată a vieții, prin spații publice care să invite locuitorii în mediul public, să susțină încheierea comunităților și a micilor afaceri locale; aceasta asigură implicarea și manifestarea comunităților locale în spații identitare care să le întrunească așteptările;

Componenta ecologică susținută de sistemul verde al zonei format din spațiile publice verzi interconectate. Refuncționalizarea și reabilitarea sistemului pot susține o imagine urbană atractivă și multifuncțională, care generează la rândul ei creștere economică și atractivitate socială.

Conform OUG nr.183/2022, delimitarea zonelor de regenerare urbană se realizează pe limite cadastrale și include, după caz, zonele învecinate cu care există legături ecologice, peisagistice, funcționale sau de circulație, pentru a crea conexiunile către acestea. Studiul de față are ca scop delimitarea zonelor de regenerare urbană de la nivelul Municipiului Odorheiu Secuiesc, acolo unde se preconizează operațiuni urbanistice de regenerare. Astfel, au fost determinate, analizate și delimitate zonele de regenerare urbană, în vederea implementării de măsuri de regenerare urbană, astfel:

Zona de regenerare urbană – „Amenajarea malului Târnavei Mari în zona Parcului Central - Zona Budvar, pistă de biciclete, alee pietonală”

Zona de regenerare urbană - Reamenajarea spațiului public "Kisköved Zöld Tere"

SISTEMUL ECOLOGIC
SPAȚII VERZI PUBLICE
INTERCONECTATE

REGENERARE
URBANĂ

COMUNITĂȚI
LOCALE

DEZVOLTARE
ECONOMICĂ

9. Concluzii

Îmbunătățirea și creșterea nivelului estetic și funcțional al spațiilor urbane contribuie direct la creșterea calității vieții locuitorilor orașelor. Regenerarea urbană este indispensabilă pentru municipiul Odorheiu Secuiesc, momentan fiind atât de necesară inovarea spațiilor publice, reorganizarea acestora, restructurarea sau eliminarea elementelor intruzive și a amenajărilor inestetice - cu alte cuvinte, înfrumusețarea și reinventarea spațiilor publice din oraș, în beneficiul locuitorilor săi, unind nevoia de frumos cu necesitatea asigurării unui spațiu rezilient în fața provocărilor climatice din ce în ce mai prezente în cotidian.

Conceptul de regenerare urbană definește, în planificarea urbană o formă de dezvoltare a orașului, ceea ce înseamnă o acțiune de reconstrucție a orașului în sine și reciclarea resurselor sale de teren construit. Aceasta vizează în special abordarea problemelor sociale, economice, urbanistice și arhitecturale ale anumitor cartiere vechi sau degradate, precum și generarea de noi evoluții de dezvoltare, în special economice, și sociale prin închegarea unor comunități locale.

Regenerarea urbană reprezintă aducerea la viață a zonelor urbane cu efortul susținut al municipalităților și a altor actori implicați cu scopul de a îmbunătăți condițiile de trai, de a crește calitatea mediului și a climatului social și de a întări economia locală. Regenerarea urbană are 3 piloni de bază, respectiv pilonul ecologic, economic și cel social. În funcție de situație, trebuie să se facă referire mai mult sau mai puțin la cei trei piloni în momentul în care se propune dezvoltarea unui plan de regenerare urbană pentru o anumită zonă bine delimitată.

Calitatea vieții în mediul urban este determinată de calitatea aerului, nivelul de zgomot, situația spațiilor verzi și a zonelor de agrement, calitatea serviciilor (de toate tipurile) oferite populației. Deși se regăsesc în majoritatea orașelor spații publice funcționale, starea fizică a acestora și modul în care sunt utilizate nu pune în valoare adevăratul lor potențial. Valențele acestor spații existente sunt, în general, o serie de obiective importante care, în timp, au devenit repere urbane.

Prin intervenții adecvate, constând în renovări, reabilitări, refuncționalizări, schimbări ale modului de folosire și dotări urbane, astfel de spații pot renaște. Noile soluții trebuie să elimine problemele cauzate de supraaglomerarea spațiului public din zonele urbane, din cauza numărului mare de mașini și utilizarea eficientă a spațiului rezultat pentru toate categoriile de persoane.

După evoluția din ultimii 30 de ani, municipiul trebuie să își întărească valorile și identitatea locală, în paralel cu o dezvoltare durabilă pentru asigurarea unei calități ridicate a spațiului public.

Regenerarea urbană a zonelor are ca scop soluționarea problemelor urbane, de natură socio-economică și de mediu, pe baza principiilor dezvoltării durabile.

Delimitarea proiectelor de regenerare urbană din studiul de față a avut la bază o analiză a necesităților, valorilor și identității locale. Identificarea și delimitarea zonelor care necesită intervenții de regenerare urbană s-a realizat pentru a orienta prioritar pentru aceste zone, finanțări și instrumente de intervenție dedicate.

Această identificare și delimitare s-a realizat în contextul nevoii unei dezvoltări urbane durabile și incluzive din punct de vedere social, care trebuie realizată într-o manieră integrată asupra problemelor orașului, în vederea reducerii disparităților și creșterii coeziunii socio-economice.

Considerăm că în cadrul Municipiului Odorheiu Secuiesc se poate realiza o listă exhaustivă de proiecte care ar avea ca scop creșterea calității vieții și dezvoltarea durabilă a teritoriului, însă prin documentul de față au fost identificate și delimitate zonele de regenerare urbană localizate în proximitatea unor areale cu importanță și atractivitate crescută a orașului din punct de vedere funcțional și al petrecerii timpului liber: Malurile râului Târnava Mare și spațiul public "Kisköved Zöld Tere".

Pentru dezvoltarea integrată a zonelor prioritare de regenerare urbană, se vor avea în vedere o serie de proiecte aflate în stadiul de avizare și o serie de recomandări conturate pe baza solicitărilor și nevoilor populației intervievate și implicate în procesul de elaborare a obiectivelor și măsurilor de implementare, și anume:

- Realizarea unor noi plantații de arbori și zone verzi;
- Îmbunătățirea zonelor verzi prin identificarea, păstrarea și completarea vegetației valoroase și sănătoase existente;
- Decolmatarea albiei râului Târnava Mare și igienizarea respectiv ecologizarea zonei adiacente acestuia;
- Inserarea de mobilier urban (bănci și coșuri de gunoi);
- Organizarea unor zone cu mobilier interactiv (șah, tenis, ping-pong, fitness);
- Realizarea unui sistem de supraveghere video;
- Realizarea iluminatului ambiental;
- Configurarea unei infrastructuri velo pe o suprafață din lungimea totală a traseului din proximitatea râului Târnava Mare;
- Configurarea unei părți de carosabil cu destinație de shared-street pentru creșterea accesibilității și a siguranței pietonale respectiv auto și velo;
- Amenajarea parcărilor publice cu regim de taxare;
- Sistematizarea și racordarea străzilor auto la intersecții.

10. Analiza privind respectarea valorilor și principiilor fundamentale Noului Bauhaus European

Valorile de bază NBE	Ambiția 1	Ambiția 2	Ambiția 3
	ACTIVARE: Referitor la imaginea urbană rezultată în urma implementării măsurilor de regenerare și revitalizare urbană, se urmărește încadrarea în țesutul urban cu importanță culturală, prin utilizarea materialelor naturale și a culorilor pastelate, locale, care să se încadreze în contextul urbanistic și arhitectural existent. Astfel, au fost propuse elemente de mobilier urban din materiale sustenabile (piatră, lemn, metal) al căror design se încadrează în țesutul urban și se armonizează cu arhitectura cu valențe fondului construit din proximitatea zonelor, ba mai mult, dotări care au mai fost inserate și în alte zone regenerate ale municipiului (bănci, stâlpi de iluminat sau pavaj).	CONECTARE: Prin proiecte sunt propuse dotări destinate copiilor, vârstnicilor, persoanelor active sau turiștilor. Astfel, prin amplasarea de locuri de băncuțe, foșoare, piste de biciclete pentru deplasările cotidiene dar și deplasările în scop de agrement ale populației, pietonale pentru promenadă și contemplare, se asigură dotările necesare pentru numeroase categorii de persoane, și totodată incluziunea și închegarea unei comunități locale. Se propune o estetică subordonată țesutului urban, prin utilizarea de materiale și culori compatibile cu țesutul urban și cadrul natural existent. Se crează astfel un spațiu unde generațiile se pot conecta și socializa. Acest lucru sporește sentimentul de siguranță și atractivitate al acestor spații publice, transformând malurile în puncte de întâlnire esențiale pentru comunitate.	INTEGRARE:
Frumos			

Sustenabil	REUTILIZARE: Proiectul aderă la principiul "A nu prejudicia în mod semnificativ" (DNSH) prin implementarea de măsuri care reduc emisiile de gaze cu efect de seră. Extinderea spațiilor verzi și utilizarea soluțiilor bazate pe natură contribuie la adaptarea la schimbările climatice. Plantarea masivă de arbori și arbuști are un rol crucial în îmbunătățirea calității aerului și în creșterea rezilienței urbane. Totodată, prin proiect se propune reducerea suprafețelor carosabile și ocupate de parcuri și inserarea de piste de bicicletă, care au ca scop utilizarea echitabilă a teritoriului și încurajarea deplasărilor velo în detrimentul utilizării automobilului personal (generator al GES). Amplasarea de elemente de mobilier urban care încurajează reciclarea și reducerea risipei reflectă angajamentul față de sustenabilitate și protecția mediului.		
Incluziv	INCLUZIUNE: Proiectul asigură accesibilitatea pentru toate categoriile de persoane, inclusiv pentru cei cu dizabilități și grupurile vulnerabile. Spațiile sunt concepute		

	pentru a fi ușor accesibile, incluzând facilități adaptate, precum rampe, borduri coborâte, zone de odihnă, creând un mediu incluziv și primitor pentru toți membrii comunității. Totodată, din punct de vedere al mobilității și accesibilității, zona este reamenajată într-o manieră echitabilă pentru a asigura accesibilitatea tuturor, indiferent de modul de deplasare sau statutul social. Prin crearea de piațete, locuri de joacă și zone de relaxare, proiectul urmărește să promoveze incluziunea socială. Aceste spații sunt gândite pentru a fi accesibile tuturor cetățenilor, indiferent de vârstă, gen sau statut social, facilitând interacțiunea și participarea activă în viața comunității.		
Participare	CONSULTARE: Dezvoltarea proiectului a implicat consultarea comunității locale și a factorilor decizionali, asigurându-se că nevoile și dorințele locuitorilor sunt reflectate în soluțiile alese. Această abordare participativă garantează că proiectul răspunde cerințelor reale ale comunității dar și acceptarea de către		

	comunitate a implementării unui proiect de anvergură. Prin chestionarul realizat cu populația au fost identificate nevoile populației în funcție de vârstă sau ocupația respondenților. Acest aspect a fost benefic în identificarea măsurilor care asigură condițiile și nevoile tuturor categoriilor de persoane.		
Angajament pe mai multe niveluri	INTERVENȚII LOCALE: Prin forma și poziția sa dezvoltată de-a lungul malurilor râului, spațiul poate căpăta rolul de liant în cadrul comunităților locale, prin asigurarea unui spațiu comun, liniar, pentru mai multe zone ale localității. Malurile conectează atât cartierele dormitor, zone de agrement cât și zona centrală a localității. Autoritatea locală este implicată activ în toate etapele proiectului, inclusiv în planificare, implementare și monitorizare.		
Transdisciplinaritate	MULTI-DISCIPLINARI-TATE: Proiectul a implicat colaborarea între specialiști cu pregătire academică și profesională diferite pentru a aborda complexitatea transformării urbane într-un mod holistic și integrat. Prin combinarea expertizei din diverse domenii, proiectul abordează nu doar		

	aspectele estetice și funcționale ale spațiilor publice, ci și dimensiuni legate de mediu, societate, economie și sănătate publică. În elaborarea proiectului au fost implicați specialiști în urbanism, arhitectură peisagistică, infrastructură rutieră, instalații electrice, instalații sanitare, ingineri de trafic, experți tehnici, inginer topograf, inginer geotehnist, iar proiectul răspunde exigențelor autorităților publice consultate, mediului de afaceri, comunității locale sau mediului academic, prin intervențiile care asigură condiții optime de funcționare din punct de vedere social, economic și ecologic.	
--	---	--

Întocmit:

Master Urbanist – Lucia COZMA
Urbanist Cristian - Andrei CIOCAN

